

Uitbreiden statiegeld

Systeminrichting

15 Mei 2019

Presentatie aan:

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Achtergrond

- ▶ Aan het begin van 2018 heeft staatssecretaris Van Veldhoven afspraken gemaakt met het verpakkende bedrijfsleven over het reduceren van zwerfafval. Dit betekent dat er in 2021 statiegeld op kleine plastic frisdrank- en waterflessen komt, als de sector er voor die tijd niet in slaagt de hoeveelheid kleine plastic flesjes in het zwerfafval met 70 tot 90% te verminderen en 90% van de kleine plastic flesjes te recyclen
- ▶ In dit kader heeft de Nederlandse overheid CBL, FNLI en Stichting Afvalfonds Verpakkingen gevraagd om met een voorstel te komen voor een nieuw statiegeldsysteem dat in het voorjaar van 2021 in werking kan treden
- ▶ CBL, FNLI en Stichting Afvalfonds Verpakkingen hebben EY-Parthenon gevraagd om samen met hen de inrichting voor dit nieuwe statiegeldsysteem te ontwerpen, met inachtneming van enkele randvoorwaarden:
 - Eén landelijk dekkend inzamelsysteem zonder eilandoplossingen en free-riders
 - Pragmatische mix van inzamelpunten, met naast supermarkten mogelijk ook o.a. petrol en fastfood
 - Transparante en faire verdeling van kosten en opbrengsten in de keten
- ▶ Dit document is de eindrapportage en bevat de inrichting en implementatieplan voor het nieuwe statiegeldsysteem, alsmede de aanpak die hiertoe heeft geleid en een samenvatting van de vergaarde feitenbasis

Gebruikte definities en afkortingen (1/2)

Definities

Term	Definitie
Cash&Carry	Verkoop in groothandel waarbij producten in de groothandel opgehaald worden i.t.t. bezorgd
Compacteerder	Aan RVM gekoppelde machine welke ingenomen flessen plet, waarna ze (1) minder volume hebben en (2) niet meer opnieuw in te leveren zijn voor statiegeld
Frisdrank	Koolzuurhoudende of –vrije dranken anders dan water zonder vers sap of zuivel als bestandsdeel
Groot PET	PET flessen voor frisdrank en water met een inhoud > 0,75L
Handling-vergoeding	Vergoeding vanuit het statiegeldsysteem aan inname locaties voor het innemen van statiegeldflessen
Inleverpunt / -locatie	Een locatie waar statiegeldflessen kunnen worden ingeleverd
Klein PET	PET flessen voor frisdrank en water met een inhoud ≤ 0,75L
Out-of-Home	Verkooplocaties “buitenshuis”, bijv. Horeca of tankstations

Term	Definitie
Producenten	Bedrijven die de flessen op de markt brengen (naast producenten zijn dit bijvoorbeeld ook importeurs)
Producenten-bijdrage	Bijdrage per PET fles van bedrijven die de flessen op de markt brengen (bijv. producenten en importeurs) om het statiegeldsysteem te financieren
Retail	Detailhandel, enerzijds bestaande uit supermarkten en anderzijds uit overige detailhandelzaken
Retour/ adresseerbaar volume	Volume statiegeldflessen welke in de huidige situatie worden weggegooid bij een locatie waar een theoretische mogelijkheid tot innamepunt is (<i>zie pagina 10/11</i>)
Statiegeldfles	Een grote of kleine PET fles belast met statiegeld
Verkooppunt / -locatie	Een locatie waar statiegeldflessen worden verkocht
Water	Water en waterachtige dranken zoals water-met-een-smaakje
Weggooi punt / -locatie	Locatie waar consumenten, o.b.v. het consumentenonderzoek, in de huidige situatie een fles weggoien

Gebruikte definities en afkortingen (2/2)

Afkortingen

Afkorting	Betekenis
#	aantal
%	percentage
%pt	percentagepunt
Σ	sommatie
AVV	Algemeen verbindend verklaring
bijv.	bijvoorbeeld
c.	circa, ongeveer
CBL	Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
DC	Distributiecentrum
EAN	European Article Numbering - <i>streepjescode</i>
etc.	et cetera
ex. or excl.	exclusief
FNLI	Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie

Afkorting	Betekenis
FWS	Nederlandse Vereniging Frisdranken, Waters, Sappen
i.t.t.	In tegenstelling tot
k	duizend
m	miljoen
mrd	miljard
n/a	niet beschikbaar
Ø	gemiddelde
OoH	Out-of-Home
p.	pagina
PET	Polyethyleentereftalaat - <i>Plastic waar het grootste deel van water- en frisdrankflessen van wordt gemaakt</i>
RVM	Return vending machine - <i>Volautomatische machine voor flesinname</i>

Agenda

- ▶ **Aanpak** p. 5 - 11
- ▶ Feitenbasis p. 12 - 17
- ▶ Systeeminrichting p. 18 - 36
- ▶ Implementatie p. 37 - 43

Gefaseerde aanpak waarin zo 'fact-based' mogelijk is gewerkt aan het uitwerken van een breed gedragen inrichting voor een landelijk statiegeldsysteem

Projectaanpak voor uitwerken inrichting landelijk statiegeldsysteem

Versimpeld

Bij het ontwerpen van de inrichting is een grote variëteit aan bronnen gebruikt

Bronnenoverzicht

Interviews

- ▶ Leden klankbord- en expertgroep (*zie pagina 8*)
- ▶ Overige betrokken partijen (o.a. Shell, SAV, Superunie, Lekkerland, Bidfood, NS, Albron, Compass, Sodexo, Subway, McDonalds, Total, VNPI, Tomra, Envipco)
- ▶ Bestuurders van buitenlandse statiegeldsystemen
 - Returpack - Zweden
 - Dansk Retursystem - Denemarken
 - Palpa - Finland
 - USAD - Litouwen
 - Expert statiegeldsysteem Duitsland

Aangekochte marktdata

- ▶ Afzetvolumina water en frisdrank in supermarkten, drogisterijen en tankstations (Nielsen)
- ▶ Aantal Out-Of-Home verkooppunten frisdrank per kanaal (Datling)

Publiek beschikbare (markt)data

- ▶ Bestaande literatuur m.b.t. statiegeldsystemen (o.a. CE Delft, WUR, Eunomia, Reloop/CM Consulting)
- ▶ (Nieuws)artikelen en publicaties

Publiek beschikbare (markt)data - vervolg

- ▶ (Nationale) statistiekbureaus (o.a. CBS, Eurostat, Worldbank)
- ▶ Jaarverslagen en webpagina's van buitenlandse statiegeldsystemen
- ▶ Onderzoeken m.b.t. consumentengedrag (o.a. FWS, TNS NIPO, Kantar)
- ▶ Artikelen m.b.t. consumentengedrag onderweg (o.a. Bovag, NS)

Overige bronnen

- ▶ Clean room: aangeleverde data omtrent afzet- en innamevolumina, innamekosten en -capaciteit van retailers, producenten, groothandels en overige betrokken partijen
- ▶ Consumentensurvey (N = 1645)
- ▶ Nederland Schoon / Nedvang
- ▶ Bezoeken aan inname locaties en telcentrum

EY-Parthenon ervaring

- ▶ EY-Parthenon publicaties en marktstudies
- ▶ EY-Parthenon experts & projectervaring

Er is een brede vertegenwoordiging van producenten, handelspartijen, grossiers en overige belanghebbenden gesproken

Overzicht interviews

Producenten

- ▶ Coca-Cola*
- ▶ Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI)*
- ▶ Nederlandse vereniging Frisdranken, Waters, Sappen (FWS)*
- ▶ Nederlandse Brouwers*
- ▶ Spadel*
- ▶ Unilever*
- ▶ United Soft Drinks*
- ▶ Vrumona*

Handelspartijen en grossiers

- ▶ Albert Heijn*
- ▶ Aldi*
- ▶ Bidfood
- ▶ Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL)*
- ▶ Jumbo*
- ▶ Lekkerland
- ▶ Lidl*
- ▶ PLUS*
- ▶ Sligro*
- ▶ Superunie

Overige belanghebbenden

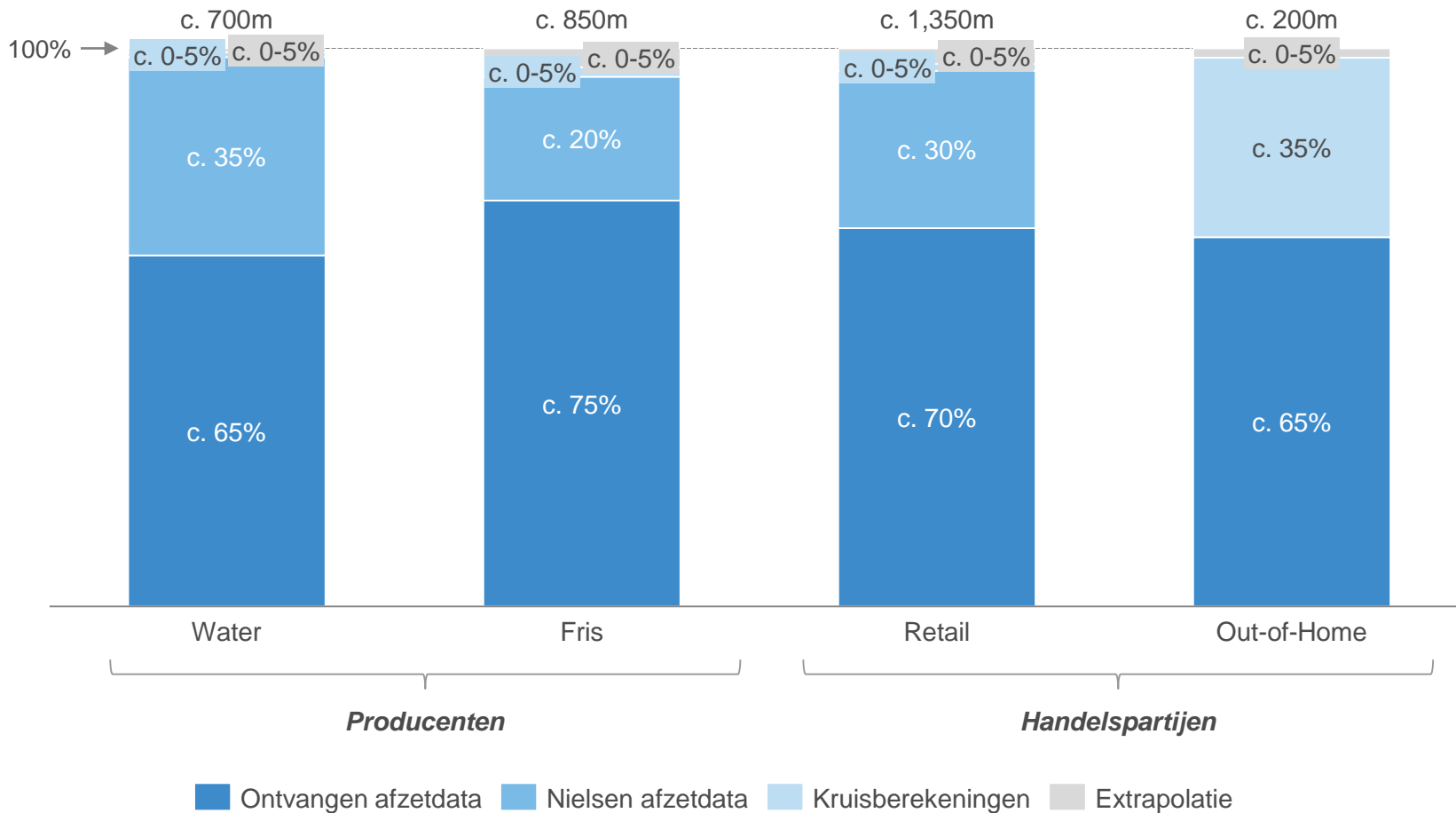
- ▶ Albron
- ▶ Compass
- ▶ McDonalds
- ▶ NS Stationsbedrijf
- ▶ Shell
- ▶ Sodexo
- ▶ Stichting Afvalfonds Verpakkingen (SAV)
- ▶ Stichting Retourverpakkingen Nederland (SRN)*
- ▶ Subway
- ▶ Total
- ▶ Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie (VNPI)

De betrokken partijen hebben via een clean room data aangeleverd, wat inzicht heeft verschaft in afzetvolumina per type fles en kanaal

Herkomst van marktinschatting per type drank en verkooppunt, 2017

Indicatief

flessen; % van totaal volume

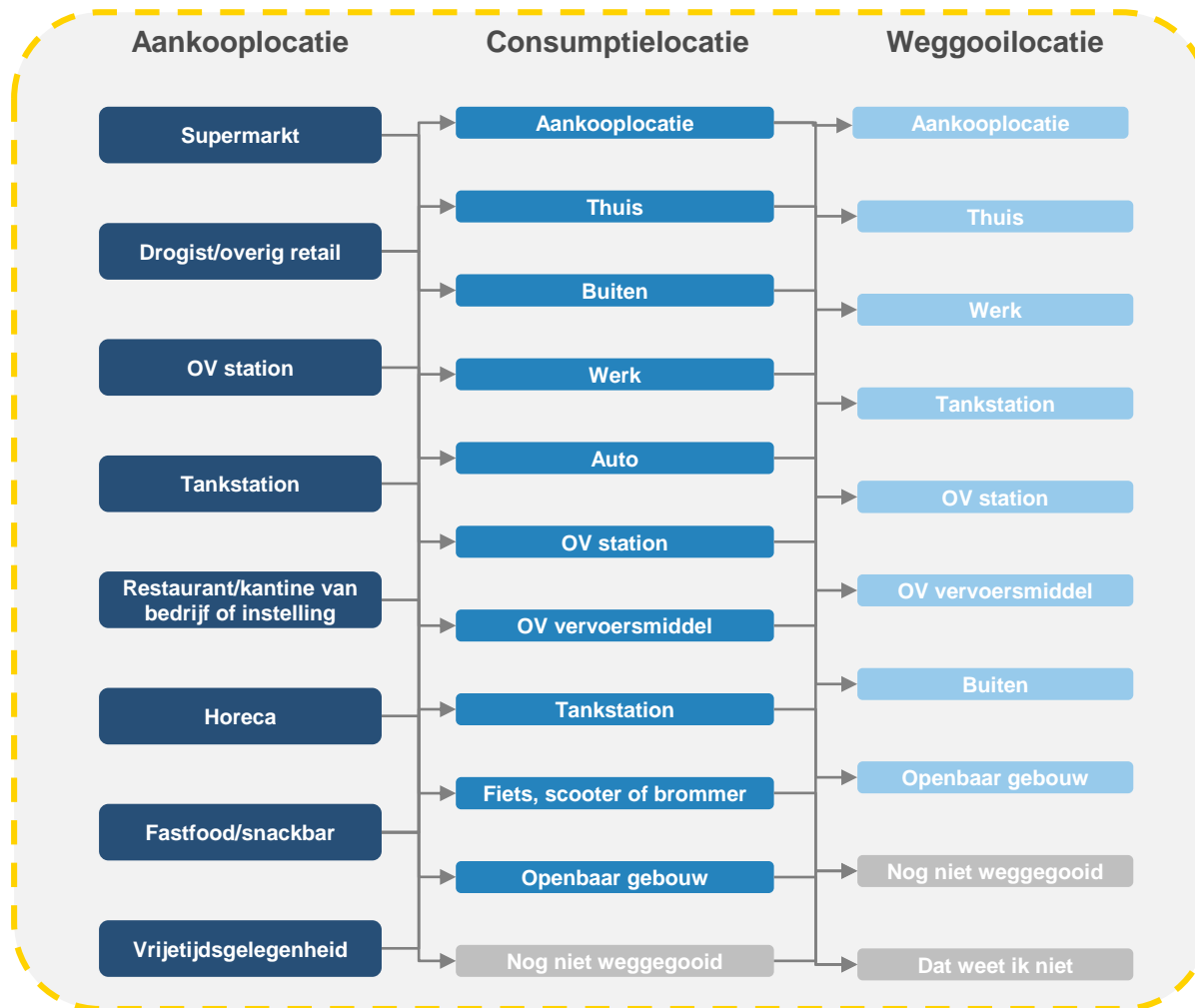

Op basis van het consumentenonderzoek is een distributiemodel opgezet waarmee verkoopvolumes zijn vertaald in retourvolumes

Overzicht van distributiemodel

Conceptueel

- In het consumentenonderzoek is bij 1645 respondenten uitgevraagd waar zij hun flesje hebben gekocht, geconsumeerd en vervolgens hebben weggegooid

Verkoopvolume per kanaal

- Samengesteld op basis van ontvangen verkoopvolumes per kanaal van producenten, grossiers en retailers
- Verkoopvolumes per kanaal zijn gematched aan de uitgevraagde kanalen in het consumentenonderzoek

Basis voor Retourvolume per kanaal

- Momenteel weggegooid volume bepaalt de basis voor het retourvolume in een uitgebreid statiegeldsysteem (voor gedragseffecten door statiegeld)
- In werkelijkheid (na invoeren statiegeldsysteem) zal het retourvolume afwijken omdat consumenten verpakkingen dan mogelijk elders weggoien/inleveren
- Aangezien dit effect niet precies genoeg is in te schatten, is momenteel weggegooid volume genomen als basis voor het beslissingskader

Sommige weggoilocaties kunnen niet dienen als innamelocatie voor statiegeldflessen; daar nu weggegooide flesjes zijn niet meegenomen in de basis voor het retourvolume

Overzicht van weggoilocaties meegenomen in de basis voor retourvolume

Weggoilocatie

Meegenomen in (basis voor) retourvolume:

- ▶ Flessen die worden weggegooid op een **locatie met verkooppunt** en waar inname praktisch haalbaar is
- ▶ **Thuis** weggegooide flessen worden na invoering van een statiegeldsysteem waarschijnlijk meegenomen naar de supermarkt
- ▶ Op **werk** weggegooide flessen kunnen in een kantine worden weggegooid

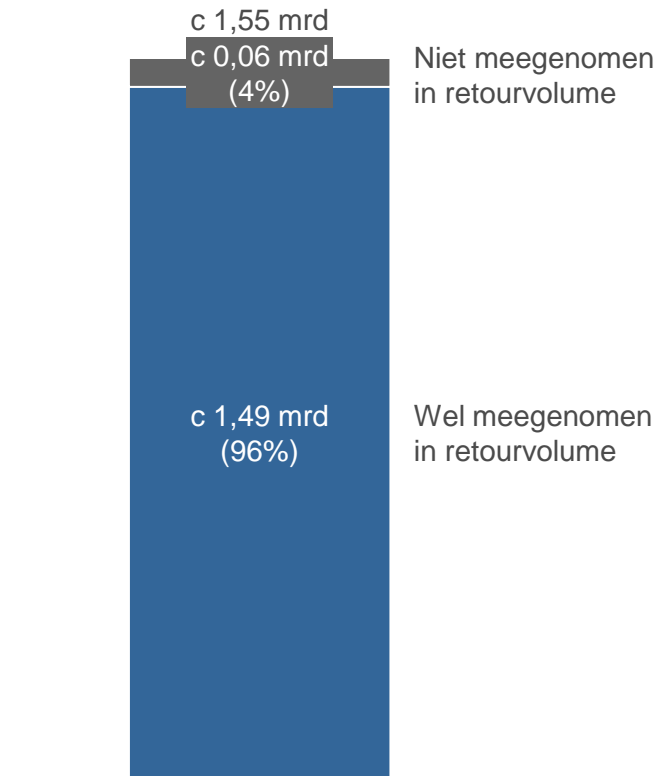
Niet meegenomen in (basis voor) retourvolume:

- ▶ Flessen die worden weggegooid op een **locatie zonder verkooppunt** en waar inname niet praktisch haalbaar is
- ▶ Deze flessen zullen op een andere locatie moeten worden ingeleverd

Buiten beschouwing

Volume

flessen, % van totaal

1. Flessen die nu in een OV vervoersmiddel worden weggegooid, zijn meegenomen bij de volumes die op een OV station worden weggegooid

Agenda

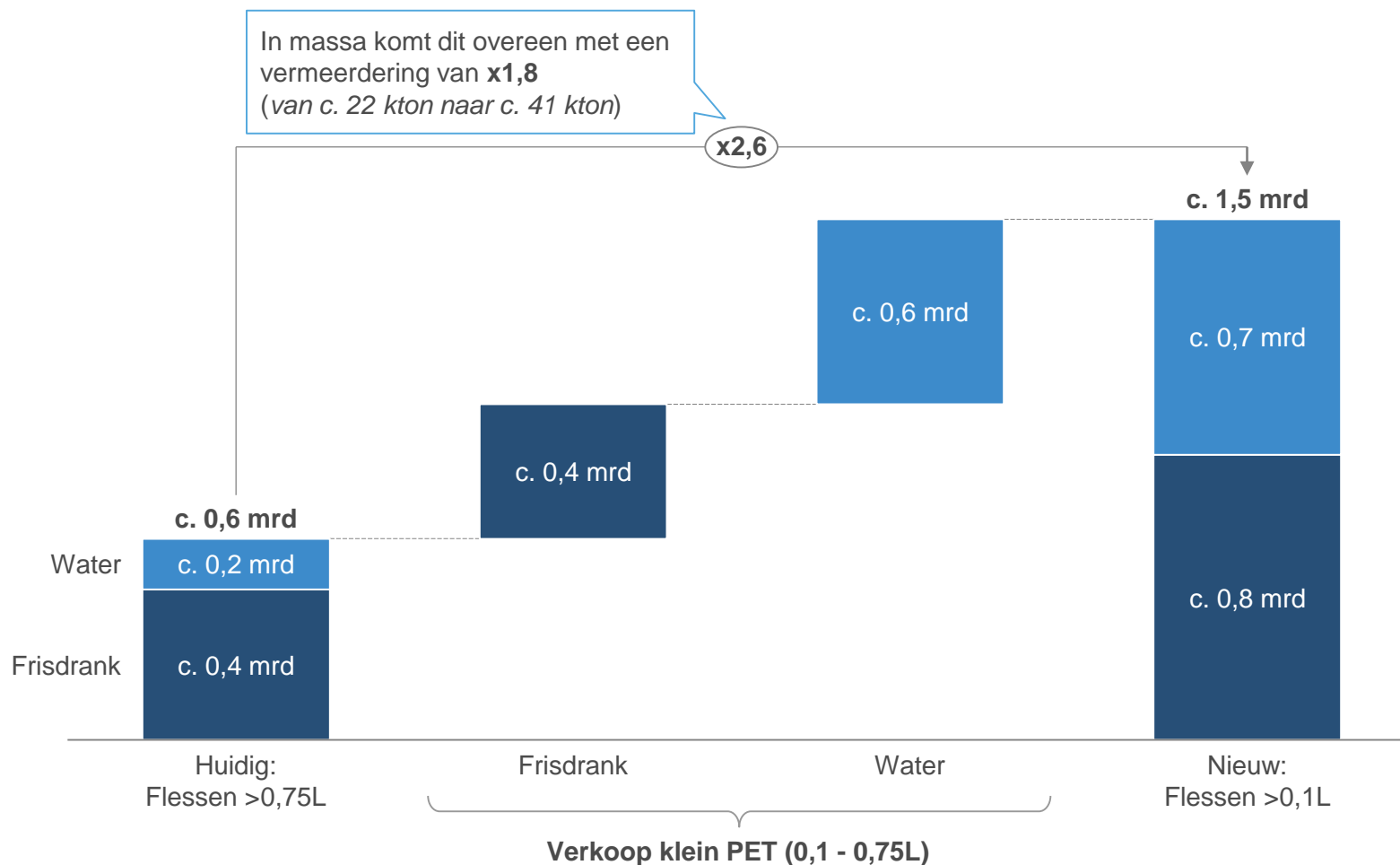
- ▶ Aanpak p. 5 - 11
- ▶ **Feitenbasis** **p. 12 - 17**
- ▶ Systeeminrichting p. 18 - 36
- ▶ Implementatie p. 37 - 43

Door het toevoegen van kleine PET flessen voor frisdrank en water wordt het aantal flessen binnen het statiegeldsysteem bijna verdrievoudigd

Uitbreiding statiegeldsysteem door toevoeging klein PET, per dranktype, 2017

Indicatief

flessen

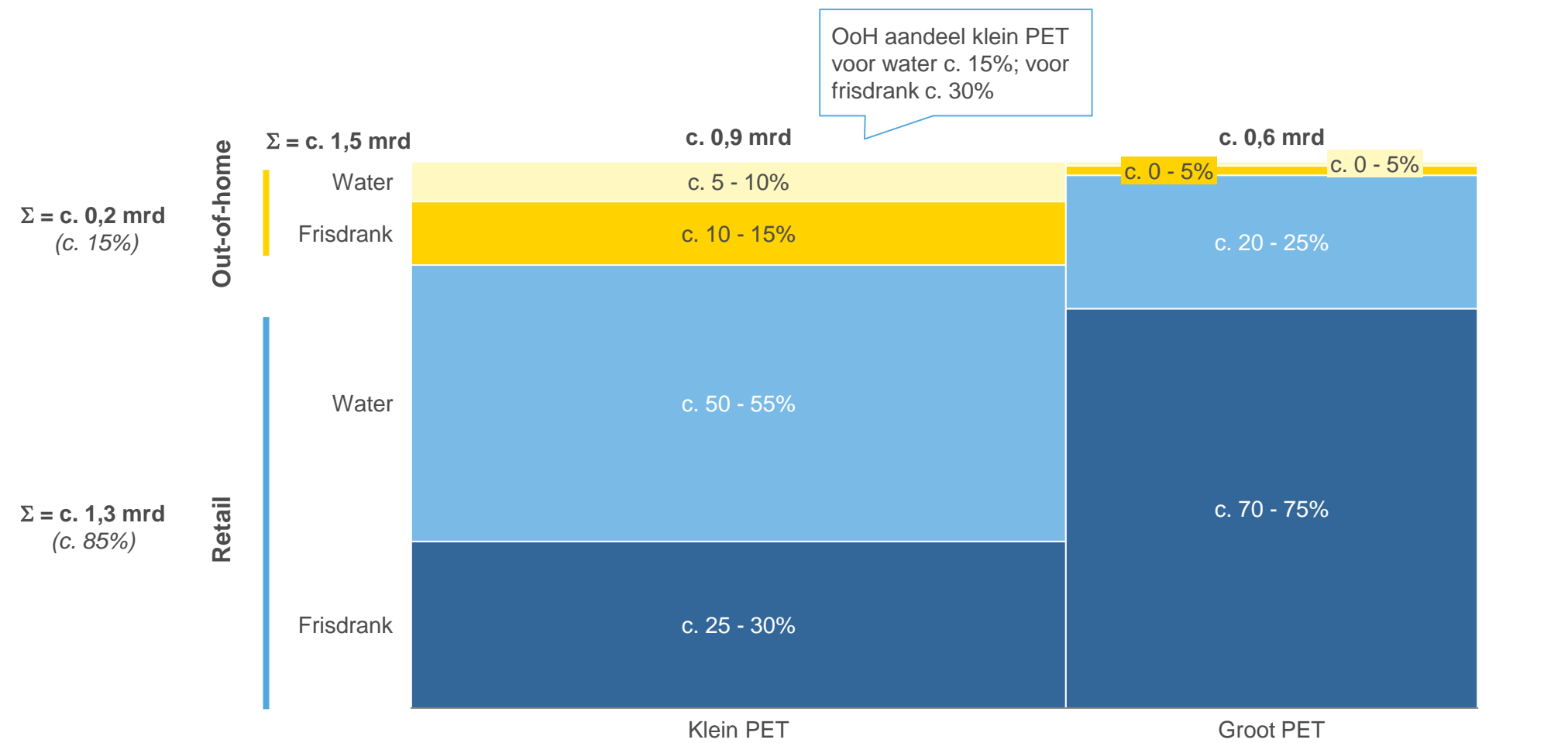

De meerderheid van alle PET flessen wordt in retail verkocht

Aantal verkochte PET flessen per kanaal en dranktype, 2017

verpakkingen

Indicatief

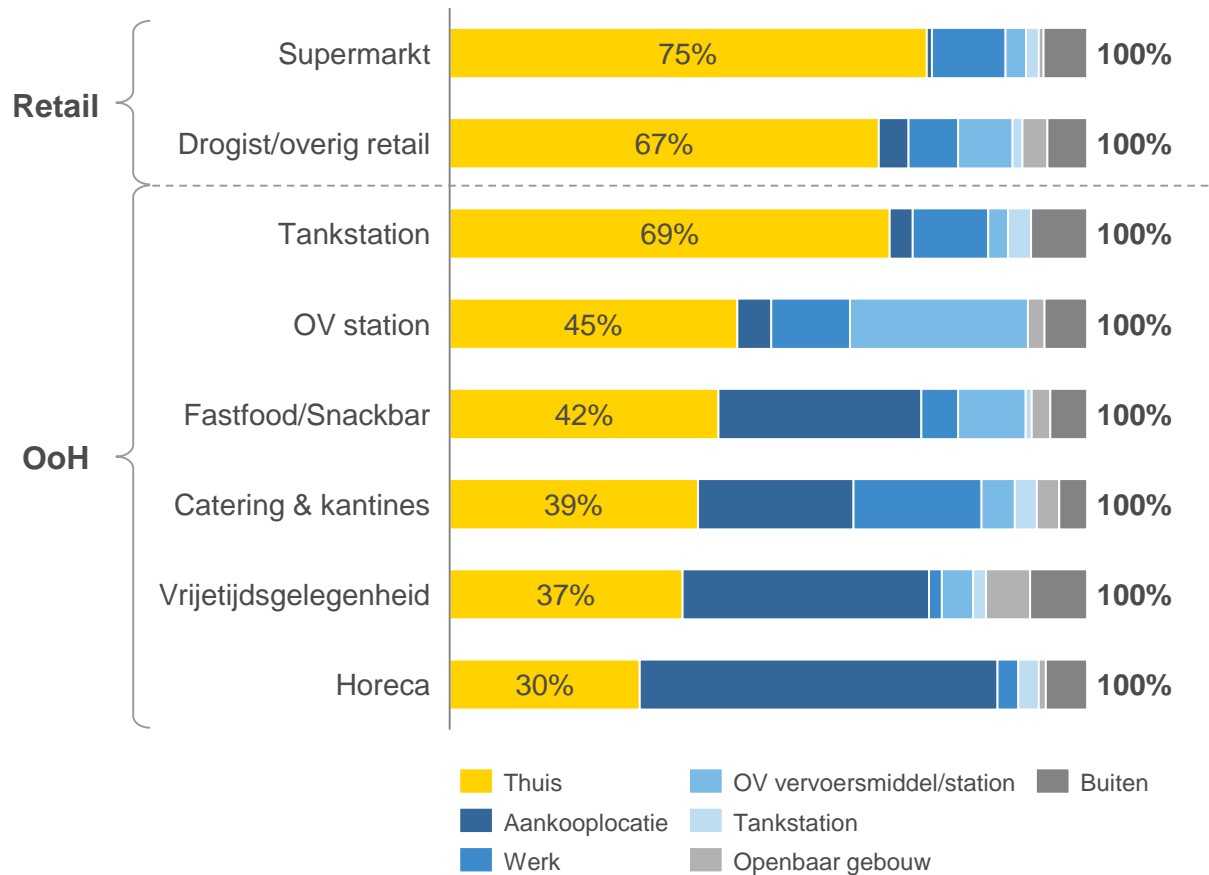

Een substantieel deel (30% tot 75%) van de kleine PET flessen wordt nu thuis weggegooid

Weggooilocatie kleine PET flesjes per verkoopkanaal¹, 2018
% respondenten

O.b.v. consumentenonderzoek

N = 1.645

Opmerkingen

- ▶ Consumptie van kleine PET flesjes vindt vaak plaats op een andere plek dan de aankooplocatie door gebruik tijdens het reizen of voor activiteiten buitenshuis
- ▶ Daarnaast wordt een substantieel deel (30%-40%) van kleine PET flesjes meerdere malen hergebruikt, met name flesjes water en flesjes gekocht in het retailkanaal maar ook flesjes gekocht bij tank- en OV-stations
- ▶ Doordat kleine flesjes vaak onderweg worden geconsumeerd en worden hergebruikt wordt een substantieel deel thuis weggegooid, met name flesjes gekocht in retail en in de grotere Out-of-Home kanalen
- ▶ In het distributiemodel is aangenomen dat flesjes die momenteel thuis worden weggegooid in een uitgebreid statiegeldsysteem bij een supermarkt zullen worden ingeleverd (zie ook pagina 23)

1. Waar heb je het flesje uiteindelijk weggegooid? / Waar heeft de persoon aan wie je jouw flesje meegaf het flesje uiteindelijk weggegooid?

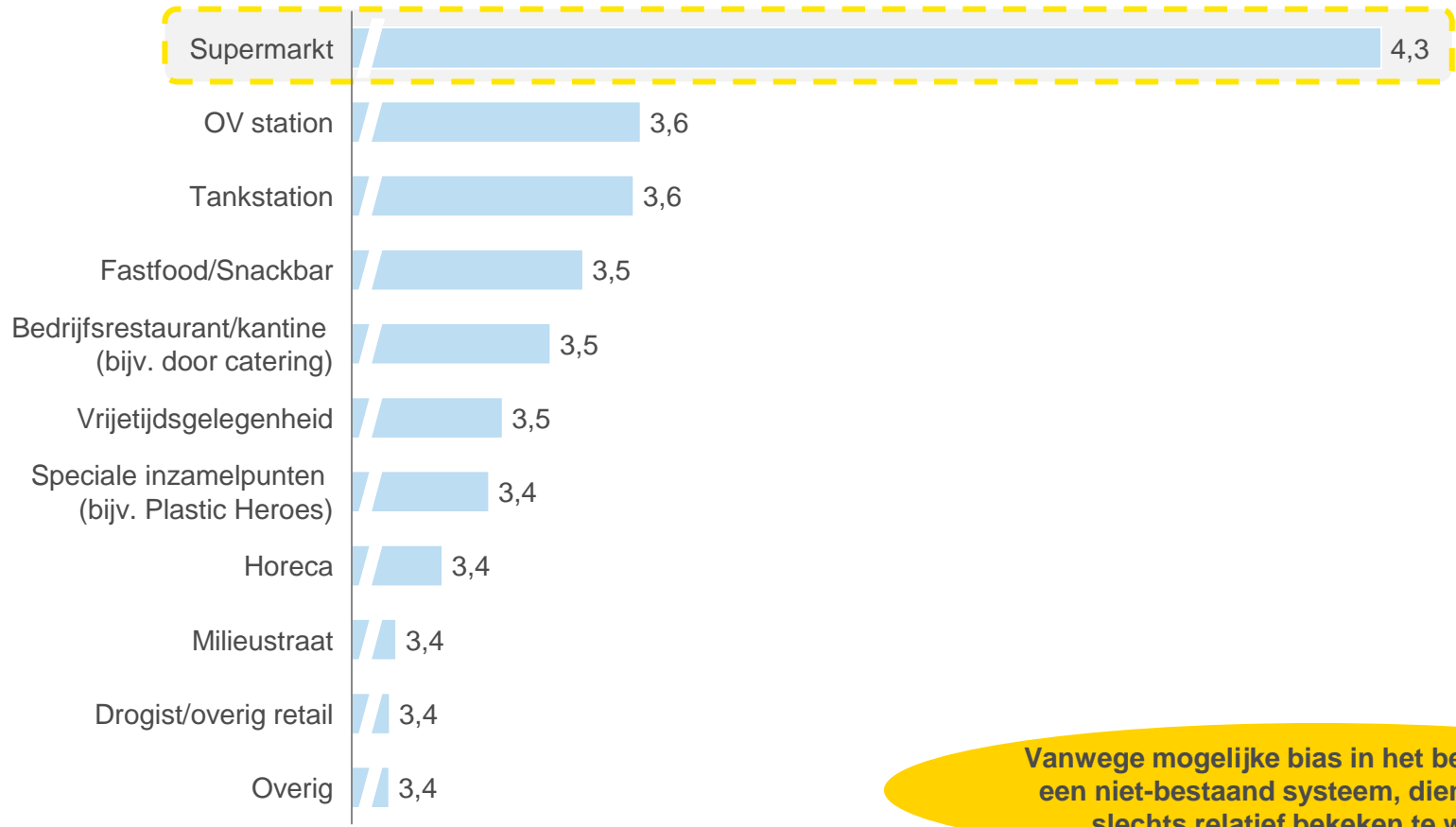
Consumenten geven aan dat de supermarkt verreweg het meest gewenste inleverpunt is in een nieuw statiegeldsysteem, gevolgd door OV- en tankstations

Gewenste inleverpunten kleine PET flesjes, 2018

Score 1-5 (1=Zeer onbelangrijk, 5= Zeer belangrijk)

O.b.v. consumentenonderzoek

N = 1.645

Vanwege mogelijke bias in het bevragen van een niet-bestaand systeem, dienen scores slechts relatief bekeken te worden

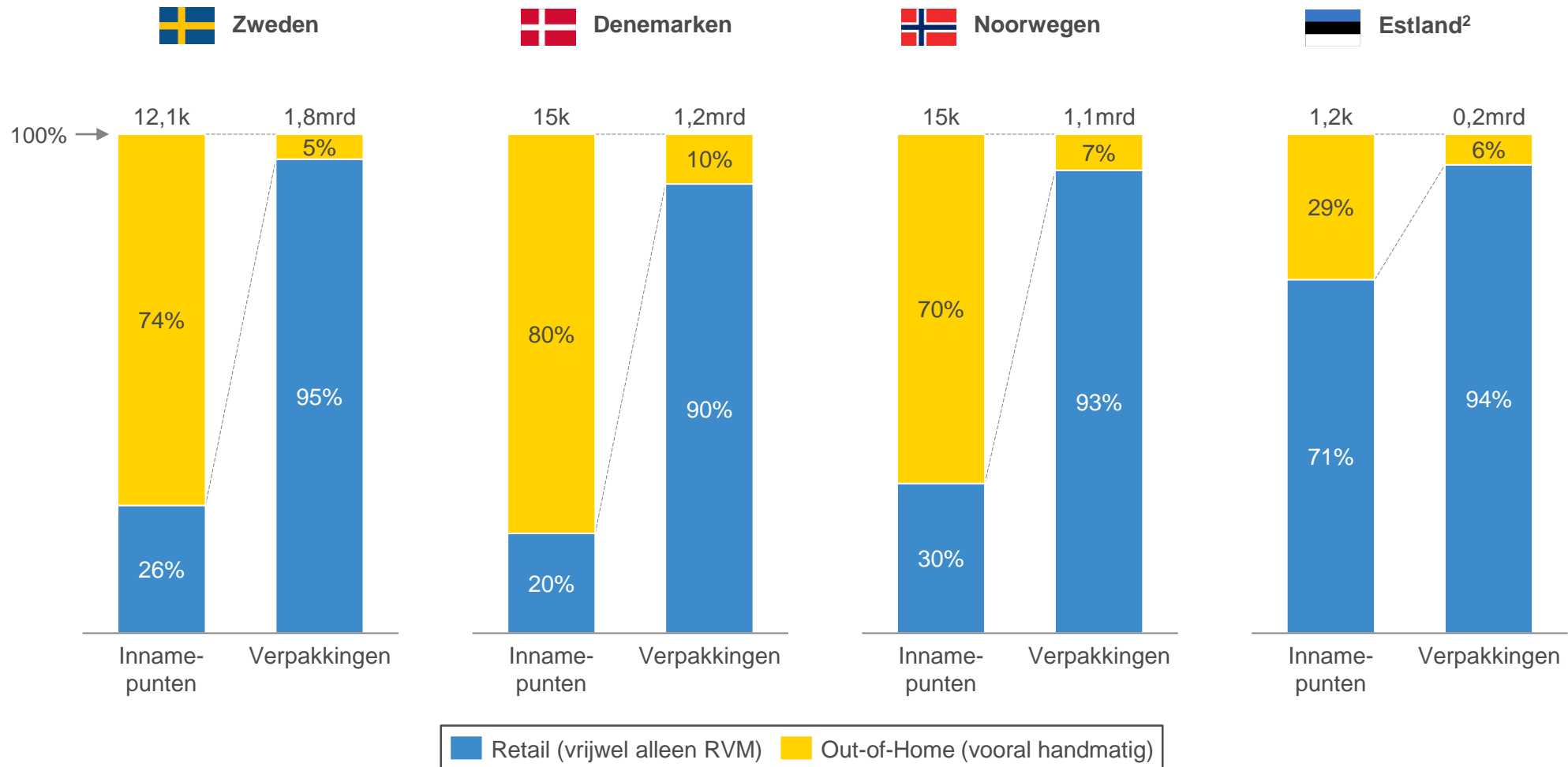
1. Indien er een nieuw statiegeldsysteem op kleine flesjes (≤ 0,75L) komt: Hoe belangrijk vindt je het dat er op de volgende locaties inleverpunten beschikbaar komen waar je jouw statiegeld terug kunt krijgen?

In buitenlandse statiegeldsystemen worden vrijwel alle verpakkingen (90%+) bij retail ingeleverd

Aantal inleverpunten en ingeleverde verpakkingen in geselecteerde buitenlandse systemen¹, 2017

#k innamepunten, #mrd ingenomen verpakkingen; % van totaal

Indicatief

1. Niet beschikbaar voor Duitsland en Finland
 2. Op basis van aandeel verpakkingen dat via RVM gaat, 2016 cijfers
 Bron: Desk research; Interviews; Reloop; EY-Parthenon-Analyse

Agenda

- ▶ Aanpak p. 5 - 11
- ▶ Feitenbasis p. 12 - 17
- ▶ **Systeminrichting** **p. 18 - 36**
- ▶ Implementatie p. 37 - 43

Belangrijke uitgangspunten zijn dat er – middels een AVV – één laagdrempelig en uniform systeem komt waarbinnen verplichte inname locaties worden aangewezen die een kostenreflectieve handlingvergoeding krijgen

Uitgangspunten uitgebreid statiegeldsysteem

- 1** Bij uitbreiding van het statiegeldsysteem vallen zowel grote als kleine PET flessen binnen hetzelfde systeem
- 2** Er komt één landelijk dekkend inzamelsysteem zonder eilandoplossingen
- 3** Verplichte inname locaties ontvangen een kostenreflectieve handlingvergoeding voor de gemaakte innamekosten
- 4** Doel is een netto-kosten-neutraal systeem voor alle partijen
(mochten er netto kosten aanwezig zijn na aftrek opbrengsten, worden deze gefinancierd met een bijdrage per verkochte verpakking¹)

1. Dit is de producentenbijdrage die wordt betaald door de partij die de fles op de markt brengt (bijv. producenten en importeurs)

Naast supermarkten zullen ook grotere tank- en treinstations en grote cateraars moeten innemen, welke samen met transporteurs een kostenreflectieve vergoeding ontvangen

Overzicht systeeminrichting

Statiegeldbedrag	▶ Wettelijk wordt een minimum statiegeldbedrag van 10 cent vastgelegd om werking te waarborgen met behoud van flexibiliteit ▶ Handhaven huidige tarief groot PET voorkomt complexe transitie, al zullen beide type flessen wel onderdeel vormen van één integraal systeem omdat dit kostenefficiënt is en de invoering vergemakkelijkt	<i>pagina</i> 20 - 21
Innamelocaties & handling-vergoedingen	▶ Middels een AVV worden de volgende verkooppunten aangewezen als inname locatie: supermarkten >200m², treinstations met verkooppunt, tankstations langs de snelweg en grote cateraars. Op deze ~12k verkooppunten wordt momenteel ~88% van de flessen weggegooid, en er zal naar verwachting een inzamelpercentage van 92-93% bereikt worden. MKB wordt vrijgesteld van een innameverplichting. ▶ Bovengenoemde punten bepalen zelf hoe ze innemen (handmatig of machinaal, met of zonder compacteerder) en ontvangen een kostenreflectieve handlingvergoeding ▶ Grossiers en transporteurs ontvangen een kostendekkende vergoeding voor retourtransport en handling ▶ Overige 61k verkooppunten kunnen vrijwillig innemen waarbij de logistiek wordt gefaciliteerd en welke in het geval van machinale inname ook een kostenreflectieve handlingvergoeding ontvangen	<i>pagina</i> 22 - 31
Logistieke en bancaire verantwoordelijkheden	▶ Statiegeld wordt aan begin van de keten (bij producenten/importeurs) geheven op alle op-de-markt-gebrachte verpakkingen en kan door de consument geïnd worden bij verplichte innamepunten ▶ Vrijwillige innamepunten hebben keuzevrijheid omtrent het al dan niet uitkeren van statiegeld ▶ Retail en groothandels vervoeren flessen van inname locatie naar hun eigen DC via retourtransport, vanaf waar de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk is voor het zo efficiënt mogelijk regelen van transport en sortering ▶ Gecompecteerde volumes (met name retail en treinstations) worden gescand en geteld bij inname; voor ongecompacteerde flessen (met name via vrijwillige & Out-of-Home locaties) is een extra tel- & sorteerstap nodig	<i>pagina</i> 32 - 34
Uitvoeringsorganisatie	▶ De uitvoeringsorganisatie is privaat, onafhankelijk en heeft geen winstoogmerk ▶ Hoofdtaken zijn het innen van statiegeld en de producentenbijdrage per op-de-markt-gebrachte verpakking, en het verzorgen van de uitbetaling van statiegeld en handlingvergoeding aan verplichte innamepunten en transporteurs ▶ Daarnaast is de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de operatie (tel-, sorteer- en balencentrum, administratie, transport), handhaving en fraudepreventie, en het bewaken en optimaliseren van de effectiviteit	<i>pagina</i> 35 - 36

Het wettelijk vastleggen van een minimum statiegeldbedrag van 10 cent op kleine PET flessen waarborgt de werking en biedt flexibiliteit

Overwegingen statiegeldbedrag kleine PET flessen

	Een wettelijk minimum van €0,10	Mogelijk hoger bedrag in praktijk
Effectiviteit	▶ Het wettelijk vastleggen van een minimum bedrag waarborgt fundamentele werking van het systeem ▶ In buitenlandse systemen is een statiegeldbedrag van minstens 10 cent benodigd om een inzamelpercentage van 90%+ te realiseren	▶ Een hoger statiegeldbedrag kan effectiviteit mogelijk (licht) verbeteren
Robuustheid	▶ Flexibiliteit is bij een minimumbedrag (t.o.v. een vast bedrag) gewaarborgd ▶ Het bedrag kan indien nodig worden aangepast aan de omstandigheden (bijv. bij een tegenvallend inzamelpercentage)	▶ Het statiegeldbedrag kan worden verhoogd bij tegenvallende inzamelpercentages ▶ Zo nodig kan het bedrag worden aangepast in lijn met kosteninflatie
Consumentenacceptatie	▶ Een minimumbedrag maakt het mogelijk het effectieve bedrag te optimaliseren ▶ Acceptatie afhankelijk van overtuiging en houding individuele consument	▶ Acceptatie afhankelijk van overtuiging en houding individuele consument, al is het waarschijnlijk dat (ceteris paribus) een hoger bedrag tot een lagere acceptatie zal leiden ▶ Als een hoger statiegeldbedrag niet effectiever blijkt of fraude uitlokt, is verlaging in deze variant mogelijk

Naast supermarkten zullen ook grotere tank- en treinstations en grote cateraars moeten innemen, welke samen met transporteurs een kostenreflectieve vergoeding ontvangen

Overzicht systeeminrichting

Statiegeldbedrag	▶ Wettelijk wordt een minimum statiegeldbedrag van 10 cent vastgelegd om werking te waarborgen met behoud van flexibiliteit ▶ Handhaven huidige tarief groot PET voorkomt complexe transitie, al zullen beide type flessen wel onderdeel vormen van één integraal systeem omdat dit kostenefficiënt is en de invoering vergemakkelijkt	<i>pagina</i> 20 - 21
Innamelocaties & handling-vergoedingen	▶ Middels een AVV worden de volgende verkooppunten aangewezen als inname locatie: supermarkten >200m², treinstations met verkooppunt, tankstations langs de snelweg en grote cateraars. Op deze ~12k verkooppunten wordt momenteel ~88% van de flessen weggegooid, en er zal naar verwachting een inzamelpercentage van 92-93% bereikt worden. MKB wordt vrijgesteld van een innameverplichting. ▶ Bovengenoemde punten bepalen zelf hoe ze innemen (handmatig of machinaal, met of zonder compacteerder) en ontvangen een kostenreflectieve handlingvergoeding ▶ Grossiers en transporteurs ontvangen een kostendekkende vergoeding voor retourtransport en handling ▶ Overige 61k verkooppunten kunnen vrijwillig innemen waarbij de logistiek wordt gefaciliteerd en welke in het geval van machinale inname ook een kostenreflectieve handlingvergoeding ontvangen	<i>pagina</i> 22 - 31
Logistieke en bancaire verantwoordelijkheden	▶ Statiegeld wordt aan begin van de keten (bij producenten/importeurs) geheven op alle op-de-markt-gebrachte verpakkingen en kan door de consument geïnd worden bij verplichte innamepunten ▶ Vrijwillige innamepunten hebben keuzevrijheid omtrent het al dan niet uitkeren van statiegeld ▶ Retail en groothandels vervoeren flessen van inname locatie naar hun eigen DC via retourtransport, vanaf waar de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk is voor het zo efficiënt mogelijk regelen van transport en sortering ▶ Gecompecteerde volumes (met name retail en treinstations) worden gescand en geteld bij inname; voor ongecompacteerde flessen (met name via vrijwillige & Out-of-Home locaties) is een extra tel- & sorteerstap nodig	<i>pagina</i> 32 - 34
Uitvoeringsorganisatie	▶ De uitvoeringsorganisatie is privaat, onafhankelijk en heeft geen winstoogmerk ▶ Hoofdtaken zijn het innen van statiegeld en de producentenbijdrage per op-de-markt-gebrachte verpakking, en het verzorgen van de uitbetaling van statiegeld en handlingvergoeding aan verplichte innamepunten en transporteurs ▶ Daarnaast is de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de operatie (tel-, sorteer- en balencentrum, administratie, transport), handhaving en fraudepreventie, en het bewaken en optimaliseren van de effectiviteit	<i>pagina</i> 35 - 36

In het uitgebreid statiegeldsysteem vindt ten minste inname plaats bij grote supermarkten, treinstations met verkooppunt, tankstations langs de snelweg en grote cateraars

Overzicht verkooppunten en grote en kleine PET flessen per verkooppunt¹, 2017

Indicatief

Kanaal	Subkanaal	Verkooppunten klein PET	Verkocht volume		Retourvolume ³		Innameverplichting (middels AVV)			Rationale	
			Per verkooppunt	Totaal	Per verkooppunt	Totaal	Verplicht	Vrijwillig	Alternatief		
Retail	Grote supermarkt (>200m ²)	4k	c. 210k	1.272m (82%)	c. 210k	1.211m-1.259m (81%-84%) ⁴	✓			▶ Zeer hoge afzet- en retourvolumes	
	Kleine supermarkt (<200m ²)	2k				0-48m (0-3%) ⁴	✗	✓	✓	▶ Ontzien MKB van innameplicht	
	Retail via groothandels	0,1k	c. 250k	21m (1%)	c. 235k	20m (1%)	✓			▶ Zeer hoge afzet- en retourvolumes per verkooppunt	
	Groot overig retail (>500k) ²	3k	c. 20k	52m (3%)	c.5k	14m (1%)	✗	✓	✓	▶ Zeer lage volumes per verkooppunt	
	Klein overig retail (<500k) ²	2k	c. 4k	9m (1%)	c. 1k	2m (0%)	✗	✓	✓	▶ Ontzien MKB van innameplicht	
Out-of-Home	Onderweg	Treinstations met bemande verkoop	0,1k	c. 180k	19m (1%)	c. 285k	29m (2%)	✓			▶ Zeer hoge afzet- en retourvolumes per verkooppunt
		Overige	0,3k	-	0m (0%)	c. 24k	7m (0%)	✗	✓	✓	▶ Geen verkooppunt aanwezig ▶ Reis passeert i.h.a. een groot station
	Tankstations	Bemande stations langs de snelweg	0,2k	c. 57k	11m (1%)	c. 34k	7m (0%)	✓			▶ Hoge volumes langs drukke snelwegen, en grote bijdrager van zwerfafval
		Overige bemande stations	2k	c. 10k	17m (1%)	c. 6k	10m (1%)	✗	✓	✓	▶ Te lage volumes voor verplichte inname; ontzien MKB innameplicht
	Catering en kantines	Via grote professionele cateraar (>100k flessen p.j.)	7k	c. 4k	27m (2%)	c. 7k	46m (3%)	✓			▶ Geclusterd bij top 1% van cateraars
		Inourced catering & kleine professionele cateraars	14k	c. 3k	35m (1%)	c. 4k	60m (4%)	✗	✓	✓	▶ Ontzien MKB van innameplicht
	Horeca	Horeca zoals eet- en drankgelegenheden, hotels en andere logies	12k	c. 1 - 3k	20m (1%)	c. 0 - 1k	11m (1%)	✗	✓	✓	▶ Zeer lage volumes per punt ▶ Ontzien MKB van innameplicht
	Fastfood	Fastfood, bijv. snackbars, fastfoodketen, lunchrooms, etc.	16k	c. 1 - 3k	47m (3%)	c. 0 - 1k	15m (1%)	✗	✓	✓	▶ Alle punten mogen vrijwillig innemen, waarvoor retourlogistiek wordt gefaciliteerd
Vrije tijd	Sportaccommodaties, -verenigingen en andere vrijetijdsegelegenheden	11k	c. 1 - 3k	18m (1%)	c. 0 - 1k	7m (0%)	✗	✓	✓	▶ Systeem financiert verder donatiebakken voor bijv. het goede doel en verenigingen	
Totaal		c. 73k	Klein Groot	c. 1,55 mrd		c. 1,49 mrd³				Zie pagina 29 voor alternatieve inzamelmethodes	

1. Triangulatie o.b.v. ontvangen data in Clean Room, Datinq marktinformatie, Nielsen scannerdata en EY-Parthenon-Ervaring

2. Groot overig retail omvat ketens met een verkoopvolume van >500k flessen per jaar

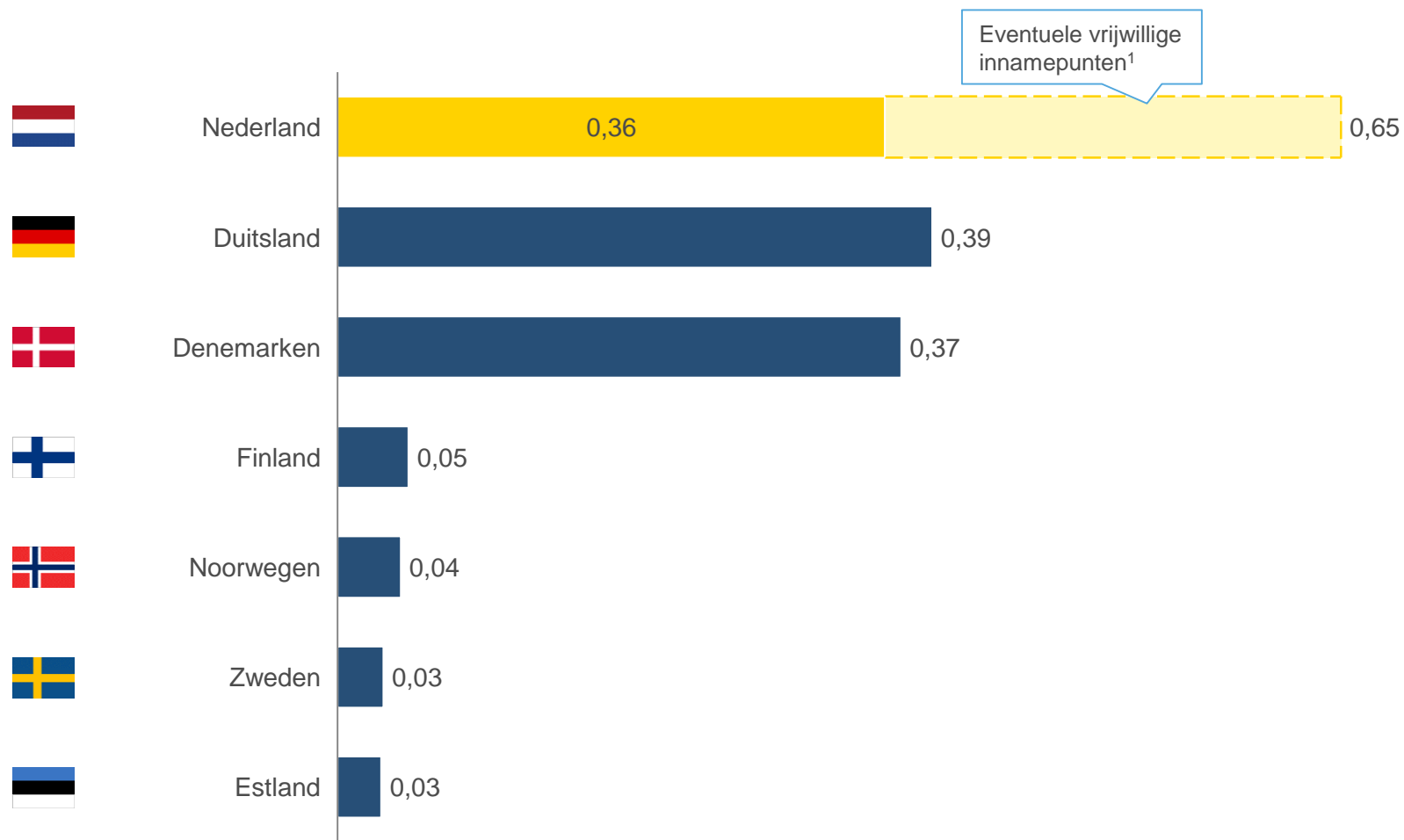
3. Adresseerbaar retourvolume o.b.v. huidige weggooilocatie, welke lager is dan verkocht volume aangezien verpakkingen momenteel deels weggegooid worden op plekken zonder verkooppunt 4. Verdeling van verkoop- en retourvolume tussen grote en kleine supermarkten is gebaseerd op het totaal verkoopoppervlak in deze kanalen, in de rest van het document is gerekend met de conservatieve aanname van 81% geretourneerd volume in grote supermarkten

Met ten minste 12 duizend innamepunten heeft Nederland een hoge dichtheid van innamepunten in vergelijking met andere landen met een statiegeldsysteem

Dichtheid van innamepunten in Nederland vs. andere Europese landen, 2018

Indicatief

innamepunten per km²

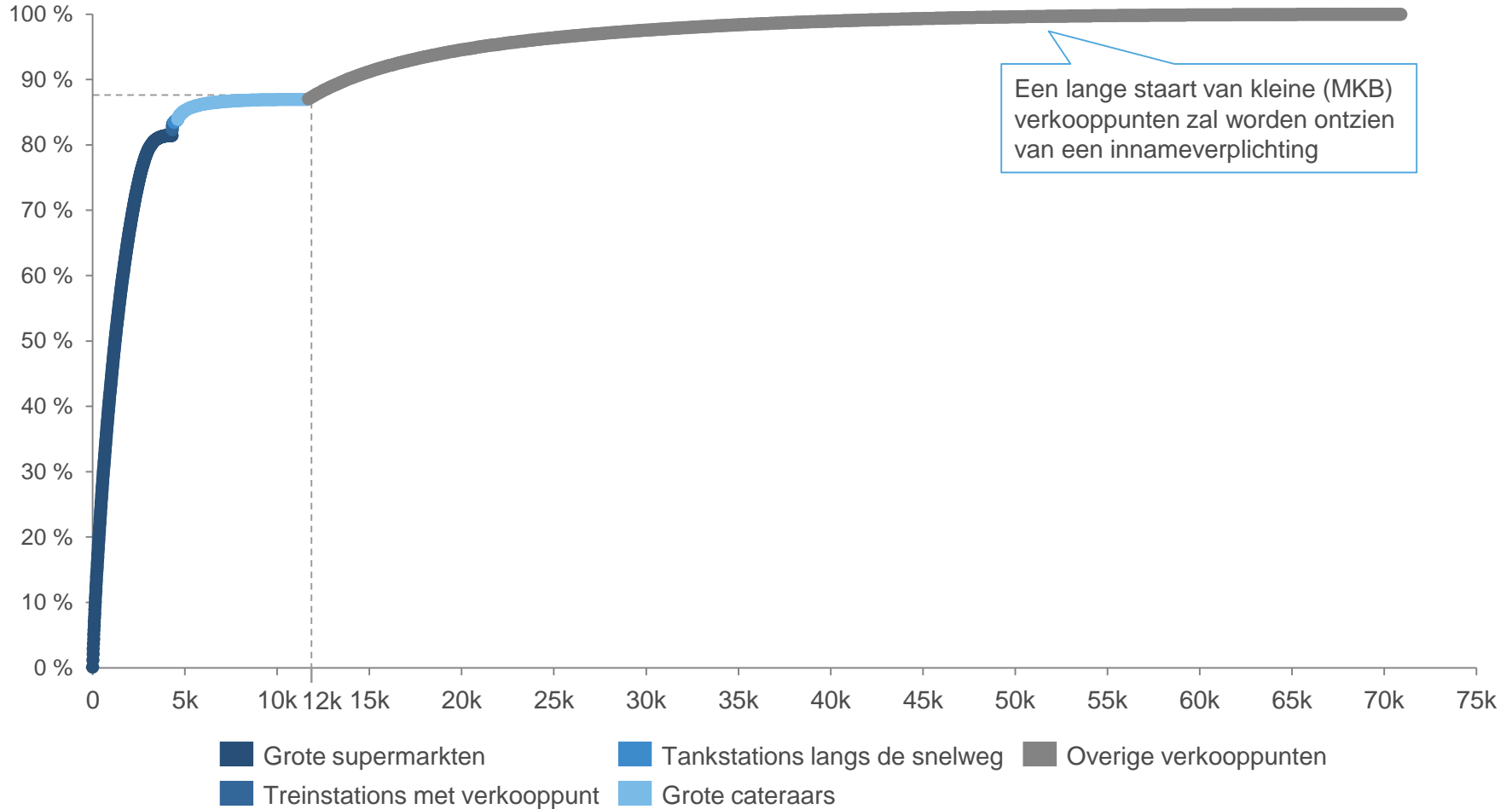

1. O.b.v. verwacht aantal van 10k vrijwillige innamepunten, gebaseerd op ervaringen in buitenlandse systemen
Bron: World Bank; Interviews; Reloop; EY-Parthenon-Analyse

Bij deze 12 duizend innamepunten worden momenteel 88% van de flesjes weggegooid

Geadresseerd volume¹ groot en klein PET naar relatieve grootte per kanaal en verkooppunt, 2017
 % van volume; # innamepunten

Indicatief

1. Adresseerbaar retourvolume o.b.v. huidige weggooilocatie, welke lager is dan verkocht volume aangezien verpakkingen momenteel deels weggegooid worden op plekken zonder verkooppunt
 Bron: Clean Room; Datling; Nielsen; Distrifood; CBS; EY-Parthenon-Ervaring; EY-Parthenon-Analyse

Innamepunten bepalen zelf hoe ze innemen: handmatig, machinaal, of machinaal met compacteerder

Methodes voor verplichte inname

Handmatige inname

- ▶ Consument levert de statiegeldfles in **bij een medewerker van het innamepunt**
- ▶ De consument ontvangt het bedrag **contant retour of het wordt verrekend met een nieuwe aankoop**
- ▶ Het innamepunt **bewaart de ingenomen flessen in een small of big bag**
- ▶ Ingenomen flessen worden **centraal geteld** om fraude te voorkomen

Inname via RVM

- ▶ De consument levert de statiegeldfles in **bij een volautomatische Return Vending Machine (RVM)**
- ▶ De consument **ontvangt van de RVM een waardebon** welke kan worden verrekend of ingewisseld voor contant geld
- ▶ De RVM **deponeert de flessen in een big bag**
- ▶ Ingenomen flessen dienen mogelijk (afhankelijk van het type!) nog **centraal geteld te worden**, o.a. om fraude te voorkomen

Inname via RVM met compacteerder

- ▶ De consument levert de statiegeldfles in bij een RVM en **ontvangt hiervoor een waardebon**
- ▶ De RVM **compacteert de ingeleverde statiegeldflessen** direct na inname
- ▶ Hierdoor is **minder ruimte nodig voor opslag van emballage en een verlaagd risico op fraude**
- ▶ **Centraal tellen is niet meer nodig** aangezien gecompacteerd flessen geen statiegeldwaarde meer hebben

Zie hoofdstuk 'logistieke & bancaire verantwoordelijkheden' voor gedetailleerde weergave van fysieke & financiële stromen

De verplichte innamepunten, grossiers en transporteurs ontvangen een kostenreflectieve handlingvergoeding

Handlingvergoeding

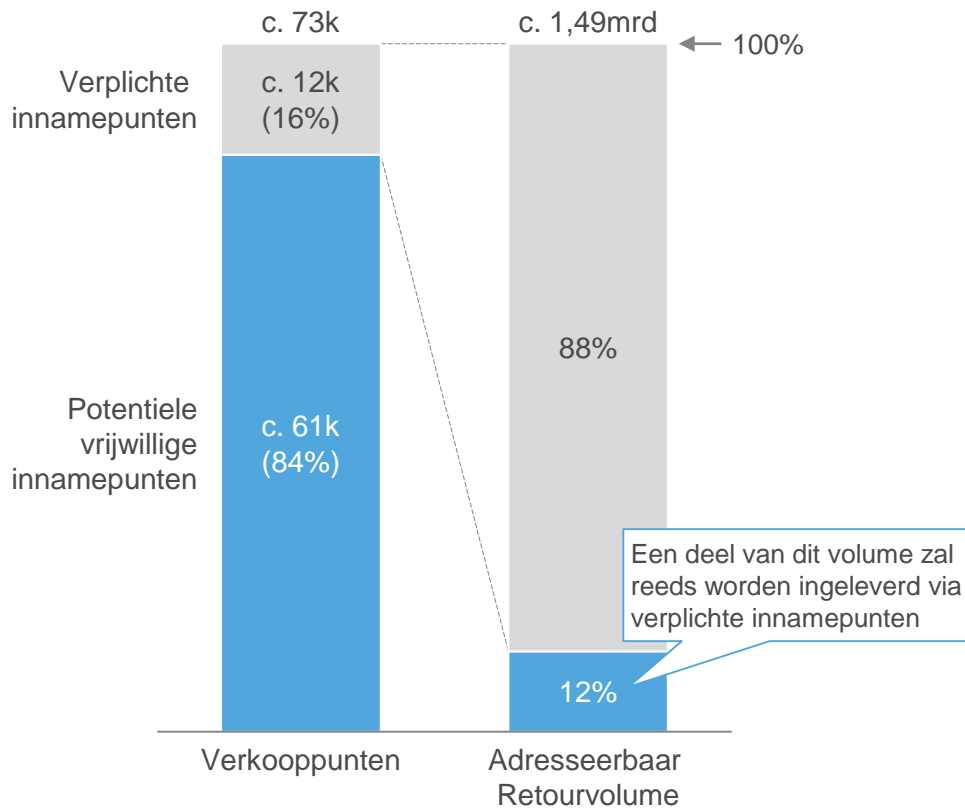
Indicatief

	Kosten	Vergoeding
Verplichte innamepunten	▶ Kosten voor machines, ruimtebeslag, en medewerkers die nodig zijn voor het innemen van statiegeldflessen bij de innamepunten en het DC	▶ Een kostendeekkende vergoeding voor gecompacteerd kleine en grote PET flessen ▶ Een lagere vergoeding voor handmatig ingenomen en niet-gecompacteerd flessen om te compenseren voor extra kosten voor tellen, transport en fraudebestrijding
Grossiers	▶ Kosten voor opslag, administratie, transport en medewerkers die nodig zijn voor het ophalen en verwerken van statiegeldflessen op het DC	▶ De grossiers ontvangen een kostenreflectieve vergoeding per fles voor alle flessen die ze ophalen bij verplichte Out-of-Home locaties én vrijwillige innamepunten
Transporteurs	▶ Kosten voor het ophalen van de flessen vanuit DCs via (retour)transport en het afleveren van de flessen bij het balencentrum of de recycler Afhankelijk van uiteindelijke inrichting kunnen producenten mogelijk retourtransport verzorgen	▶ Vergoeding voor (om)gereden kilometers en voor laad- en lostijd ▶ Bij gedetailleerde uitwerking van blueprint dient nog gekeken te worden naar exacte invulling retourlogistiek (bijvoorbeeld vanwege optillen¹ en stapelen van gecompacteerd big bags)

1. Er bestaat een mogelijkheid om zakken minder groot te maken, waardoor deze minder zwaar worden

De overige 61 duizend verkooppunten mogen vrijwillig innemen, waarbij de achterliggende logistiek wordt gefaciliteerd

Aantal vrijwillige innamepunten en geadresseerd retourvolume
#, % van totaal

Uitgangspunten vrijwillige inname

Alle niet verplichte verkooplocaties mogen vrijwillig statiegeldflessen innemen

Vrijwillige innamepunten krijgen het statiegeldbedrag uitgekeerd, maar alleen een handlingvergoeding bij machinale inname

Ingenomen flessen kunnen worden meegenomen door de grossier, die hiervoor een vergoeding krijgt

Vrijwillige innamepunten kunnen zelf de keuze maken om het statiegeldbedrag wel of niet te betalen aan de consument

Zie hoofdstuk 'logistieke & bancaire verantwoordelijkheden' voor gedetailleerde weergave van financiële & fysieke stromen

De uitvoeringsorganisatie investeert daarnaast in alternatieve inzamelmethodes zoals donatiebakken en faciliteert een pilot met openbare prullenbakken

Alternatieve innamemethoden

	Kanaal	Impressie	Omschrijving	Aantal bakken #
Investering door organisatie	Out-of-home (donatiebakken)		▶ Donatiebak waarbij het statiegeld ten goede komt aan een goed doel ▶ De consument doneert de statiegeldfles aan een goed doel, die ze vervolgens centraal inlevert ▶ Wordt o.a. toegepast door het Noorse Rode Kruis ▶ Systeem vergoedt de aanschafkosten van donatiebakken voor OoH punten die mee zouden willen doen tot een maximum # per type punt	56k ¹
	Vereniging (donatiebakken)		▶ Donatiebak of handmatige inname waarbij het statiegeld ten goede komt aan de vereniging, stichting, school, etc. ▶ De consument doneert de statiegeldfles aan de vereniging, die de flessen bij een innamepunt inlevert en het bedrag ontvangt ▶ Systeem vergoedt de aanschafkosten van 2 donatiebakken per vereniging	22k ²
Optioneel	Openbare ruimte (afvalbakken)		▶ Speciale kokers of rekken bij openbare prullenbakken voor statiegeldflesjes en blikjes, gericht op terugdringen zwerfafval ▶ Maakt meenemen en inleveren makkelijk voor jongeren en daklozen ▶ Wordt reeds toegepast in Denemarken en Zweden ▶ Voorstel om pilot te starten in samenwerking met gemeentes om effectiviteit te testen	Pilot max. 204k ³

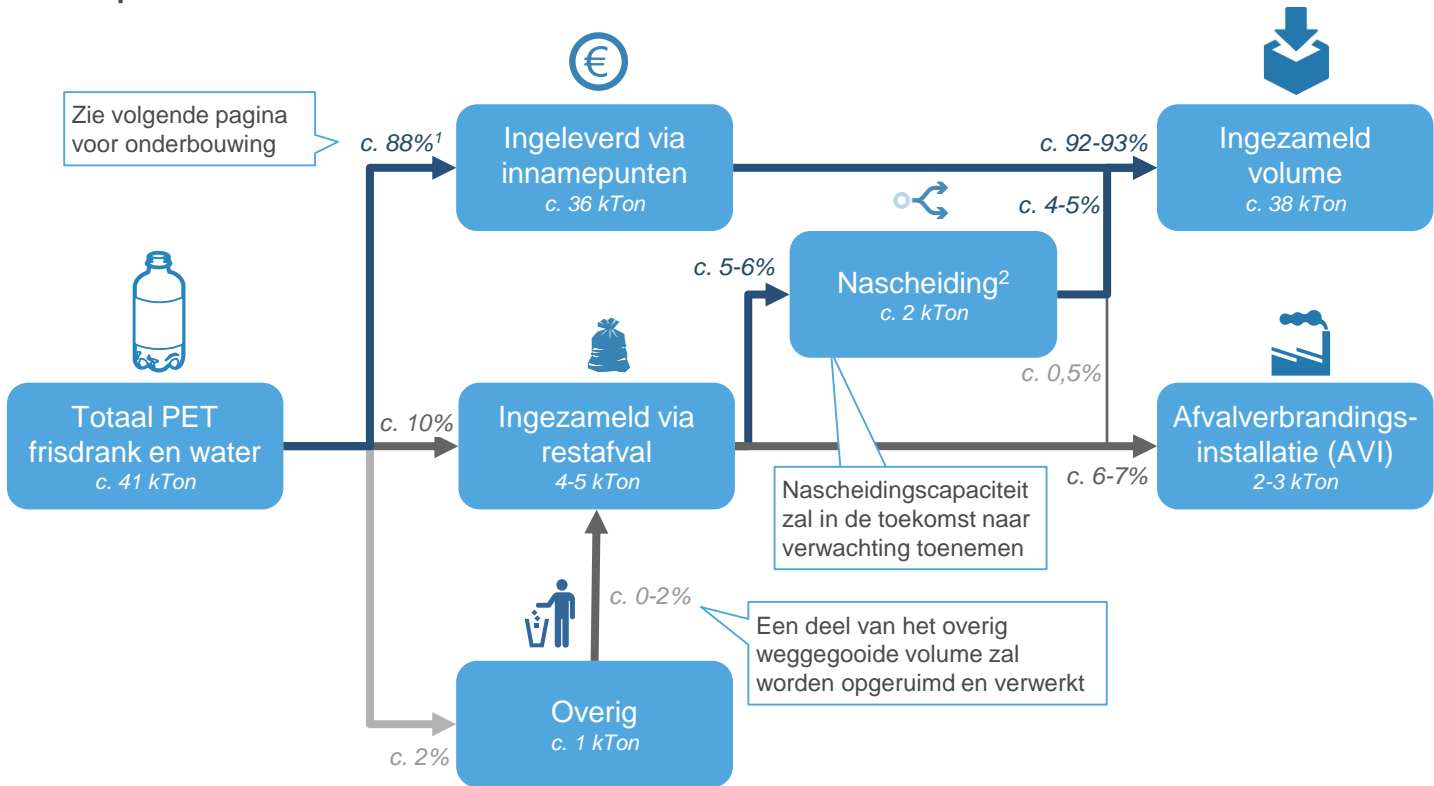
1. O.b.v. c.43k vrijwillige innamepunten met gemiddeld 1.1 donatiebakken per punt
 2. O.b.v. c.11k sportaccommodaties & vrijetijdsgelegenheden met gemiddeld 2 bakken per punt
 3. O.b.v. c.204k openbare afvalbakken (*gewogen naar stedelijkheidsklasse*) bij volledige uitrol na pilot
 Bron: Desk research; Nederland Schoon; CBS; EY-Parthenon-Analyse

Gecombineerd met nascheiding van restafval zal het statiegeldsysteem leiden tot een totaal inzamelpercentage van 92-93% op PET water- en frisdrankverpakkingen

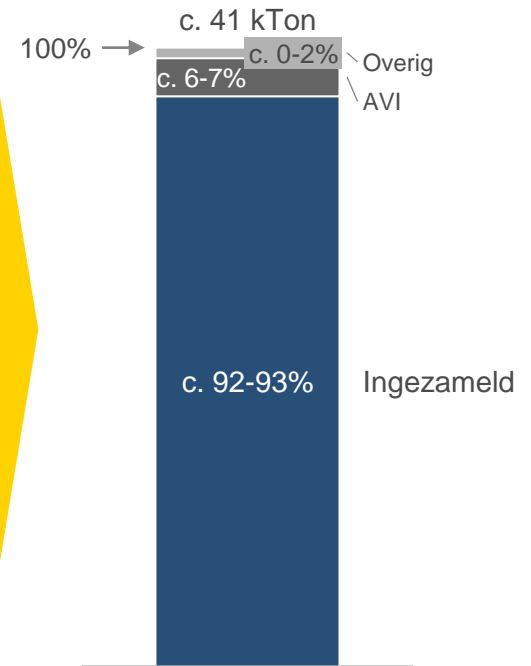
Geschat inzamelpercentage van groot en klein PET water- en frisdrankverpakkingen in uitgebreid statiegeldsysteem
 kTon, % van totaal ($\Sigma = 41$ kTon)

Indicatief

Inzamelproces PET flessen

Verwerking PET flessen

1. Inschatting o.b.v. huidig statiegeldsysteem voor groot PET en verschillen tussen inzamelingspercentage tussen groot en klein PET in het buitenland, gecorrigeerd voor toevoegen van extra verplichte innamepunten t.o.v. huidige systeem en relatieve statiegeldbedrag

2. Nascheidingsdeel is geschat o.b.v. totaal aanbod ongesorteerd afval, huidige nascheidingscapaciteit en een effectiviteit van nascheidingsinstallaties van 90%

Source: CBS, Nedvang; EY-Parthenon Ervaring; EY-Parthenon-Analyse

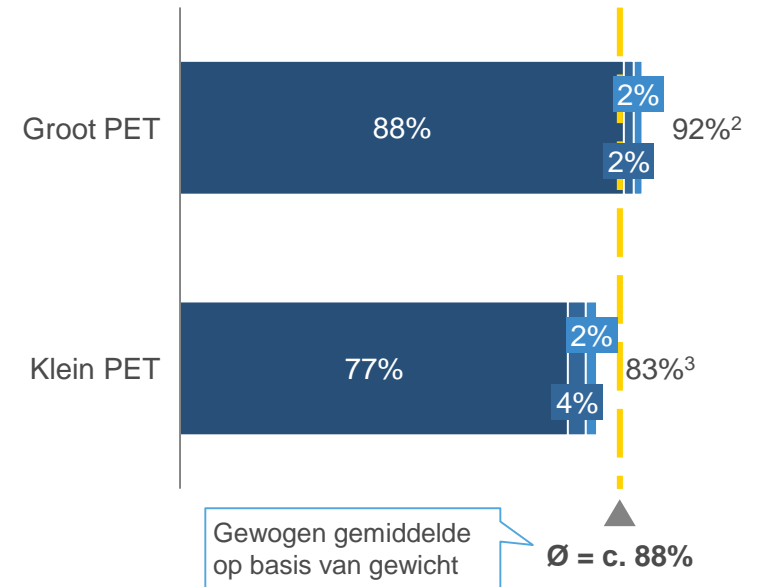
Naar verwachting wordt c. 88% van de statiegeldflessen ingezameld bij een innamepunt

Geschat inleverpercentage van groot en klein PET water- en frisdrankverpakkingen in uitgebreid statiegeldsysteem
% van totaal

Indicatief

Inleverpercentage per type fles per type innamepunt
% van verkocht volume

■ Verplicht retail ■ Verplicht Out-of-Home ■ Vrijwillig

1. Verkooppunten die niet zullen inzamelen, buitenshuis, openbare gebouwen, milieustraten, etc.

2. Huidig inzamelpercentage is 90%, welke o.b.v. ervaringen in het buitenland door extra innamepunten iets is verhoogd

3. Inschatting gebaseerd op het verschil tussen groot en klein PET in het buitenland, gecorrigeerd voor het toevoegen van extra verplichte innamepunten t.o.v. huidige systeem en relatieve statiegeldbedrag

Bron: EY-Parthenon-Analyse

Naast supermarkten zullen ook grotere tank- en treinstations en grote cateraars moeten innemen, welke samen met transporteurs een kostenreflectieve vergoeding ontvangen

Overzicht systeeminrichting

Statiegeldbedrag	▶ Wettelijk wordt een minimum statiegeldbedrag van 10 cent vastgelegd om werking te waarborgen met behoud van flexibiliteit ▶ Handhaven huidige tarief groot PET voorkomt complexe transitie, al zullen beide type flessen wel onderdeel vormen van één integraal systeem omdat dit kostenefficiënt is en de invoering vergemakkelijkt	<i>pagina</i> 20 - 21
Innamelocaties & handling-vergoedingen	▶ Middels een AVV worden de volgende verkooppunten aangewezen als inname locatie: supermarkten >200m², treinstations met verkooppunt, tankstations langs de snelweg en grote cateraars. Op deze ~12k verkooppunten wordt momenteel ~88% van de flessen weggegooid, en er zal naar verwachting een inzamelpercentage van 92-93% bereikt worden. MKB wordt vrijgesteld van een innameverplichting. ▶ Bovengenoemde punten bepalen zelf hoe ze innemen (handmatig of machinaal, met of zonder compacteerder) en ontvangen een kostenreflectieve handlingvergoeding ▶ Grossiers en transporteurs ontvangen een kostendekkende vergoeding voor retourtransport en handling ▶ Overige 61k verkooppunten kunnen vrijwillig innemen waarbij de logistiek wordt gefaciliteerd en welke in het geval van machinale inname ook een kostenreflectieve handlingvergoeding ontvangen	<i>pagina</i> 22 - 31
Logistieke en bancaire verantwoordelijkheden	▶ Statiegeld wordt aan begin van de keten (bij producenten/importeurs) geheven op alle op-de-markt-gebrachte verpakkingen en kan door de consument geïnd worden bij verplichte innamepunten ▶ Vrijwillige innamepunten hebben keuzevrijheid omtrent het al dan niet uitkeren van statiegeld ▶ Retail en groothandels vervoeren flessen van inname locatie naar hun eigen DC via retourtransport, vanaf waar de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk is voor het zo efficiënt mogelijk regelen van transport en sortering ▶ Gecompecteerde volumes (met name retail en treinstations) worden gescand en geteld bij inname; voor ongecompacteerde flessen (met name via vrijwillige & Out-of-Home locaties) is een extra tel- & sorteerstap nodig	<i>pagina</i> 32 - 34
Uitvoeringsorganisatie	▶ De uitvoeringsorganisatie is privaat, onafhankelijk en heeft geen winstoogmerk ▶ Hoofdtaken zijn het innen van statiegeld en de producentenbijdrage per op-de-markt-gebrachte verpakking, en het verzorgen van de uitbetaling van statiegeld en handlingvergoeding aan verplichte innamepunten en transporteurs ▶ Daarnaast is de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de operatie (tel-, sorteer- en balencentrum, administratie, transport), handhaving en fraudepreventie, en het bewaken en optimaliseren van de effectiviteit	<i>pagina</i> 35 - 36

Het uitgebreid statiegeldsysteem kent 3 verschillende hoofdstromen van statiegeldflessen: via retail en via verplichte en vrijwillige innamepunten out-of-home

Hoofdstromen van statiegeldflessen

Retail

- ▶ De consument levert de statiegeldfles in **bij een statiegeldmachine (RVM¹)** en ontvangt daarvoor een bon welke is in te leveren bij de supermarkt
- ▶ De flessen worden meegenomen naar het **DC via retourtransport**, vanwaar een transporteur de flessen verder vervoert
- ▶ De innamelocatie krijgt het **statiegeld en de handlingvergoeding uitbetaald** van de uitvoeringsorganisatie

Verplicht out-of-home

Grote OV- en tankstations en cateringbedrijven

- ▶ De consument levert de statiegeldfles in **bij een RVM of handmatig bij de kassa** en ontvangt daarvoor een tegoedbon, reissaldo, of andere girale vergoeding²
- ▶ Flessen worden meegenomen door de **grossier via retourtransport**, vanwaar de **producent** de flessen verder vervoert
- ▶ De innamelocatie krijgt het **statiegeld en de handlingvergoeding uitbetaald** van de uitvoeringsorganisatie

Vrijwillig

Bijv. sportverenigingen, scholen, goede doelen en horeca locaties

- ▶ De consument levert de statiegeldfles in bij een vrijwillig innamepunt, waarbij het innamepunt zelf bepaald of hij statiegeld uitkeert aan de consument
- ▶ De flessen kunnen worden ingeleverd **via retail, een cash & carry groothandel, of worden opgehaald door een groothandel** via retourtransport
- ▶ De innamelocatie krijgt het **statiegeldbedrag uitbetaald**

Consument betaalt statiegeld

Consument krijgt statiegeld retour

Handlingvergoeding

Keuze aan locatie, zie pagina 34

Alleen bij machinale inname

1. Reverse Vending Machine

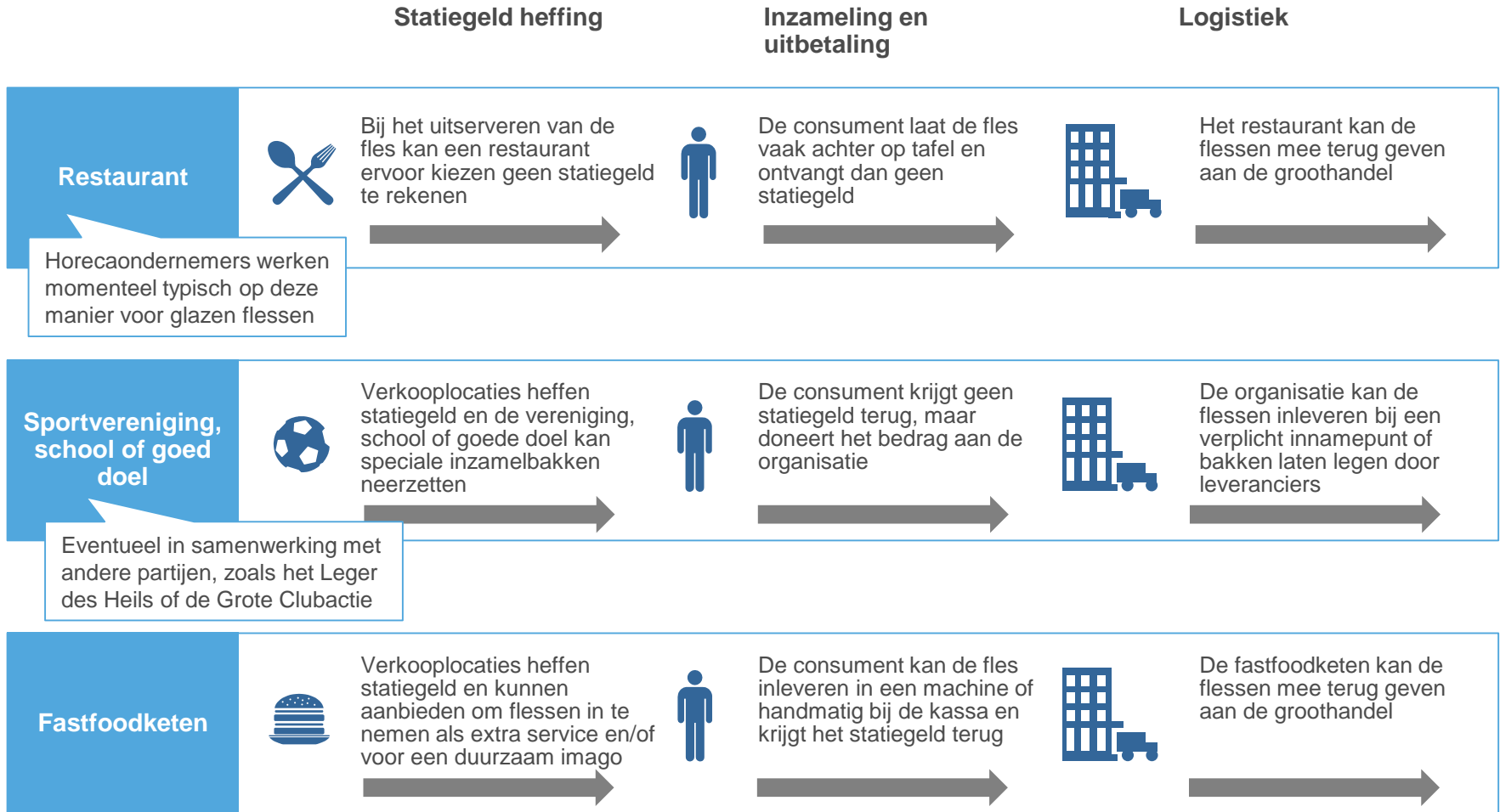
2. Innamepunten kunnen uiteindelijk zelf bepalen hoe hier het best invulling aan gegeven kan worden

Bron: EY-Parthenon-Analyse

Vrijwillige innamepunten mogen zelf kiezen of ze statiegeld terugbetalen

Voorbeelden van statiegeldstroom bij vrijwillige inname

Niet uitputtend

Naast supermarkten zullen ook grotere tank- en treinstations en grote cateraars moeten innemen, welke samen met transporteurs een kostenreflectieve vergoeding ontvangen

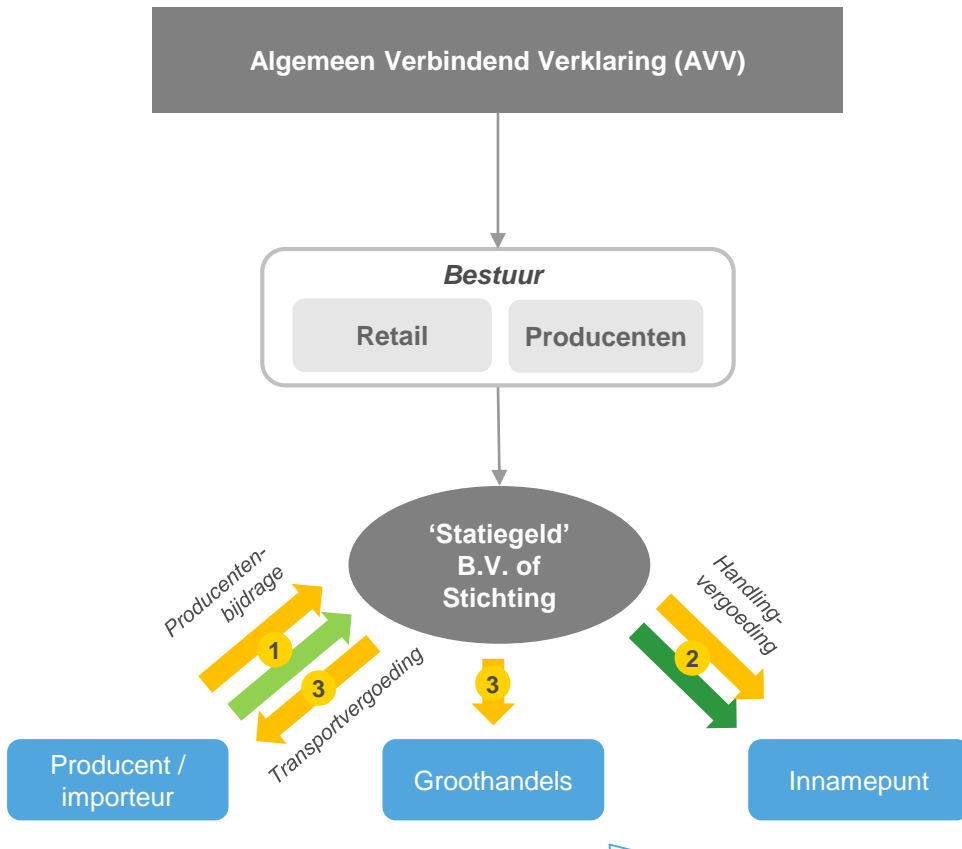
Overzicht systeeminrichting

Statiegeldbedrag	▶ Wettelijk wordt een minimum statiegeldbedrag van 10 cent vastgelegd om werking te waarborgen met behoud van flexibiliteit ▶ Handhaven huidige tarief groot PET voorkomt complexe transitie, al zullen beide type flessen wel onderdeel vormen van één integraal systeem omdat dit kostenefficiënt is en de invoering vergemakkelijkt	<i>pagina</i> 20 - 21
Innamelocaties & handling-vergoedingen	▶ Middels een AVV worden de volgende verkooppunten aangewezen als inname locatie: supermarkten >200m², treinstations met verkooppunt, tankstations langs de snelweg en grote cateraars. Op deze ~12k verkooppunten wordt momenteel ~88% van de flessen weggegooid, en er zal naar verwachting een inzamelpercentage van 92-93% bereikt worden. MKB wordt vrijgesteld van een innameverplichting. ▶ Bovengenoemde punten bepalen zelf hoe ze innemen (handmatig of machinaal, met of zonder compacteerder) en ontvangen een kostenreflectieve handlingvergoeding ▶ Grossiers en transporteurs ontvangen een kostendekkende vergoeding voor retourtransport en handling ▶ Overige 61k verkooppunten kunnen vrijwillig innemen waarbij de logistiek wordt gefaciliteerd en welke in het geval van machinale inname ook een kostenreflectieve handlingvergoeding ontvangen	<i>pagina</i> 22 - 31
Logistieke en bancaire verantwoordelijkheden	▶ Statiegeld wordt aan begin van de keten (bij producenten/importeurs) geheven op alle op-de-markt-gebrachte verpakkingen en kan door de consument geïnd worden bij verplichte innamepunten ▶ Vrijwillige innamepunten hebben keuzevrijheid omtrent het al dan niet uitkeren van statiegeld ▶ Retail en groothandels vervoeren flessen van inname locatie naar hun eigen DC via retourtransport, vanaf waar de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk is voor het zo efficiënt mogelijk regelen van transport en sortering ▶ Gecompecteerde volumes (met name retail en treinstations) worden gescand en geteld bij inname; voor ongecompacteerde flessen (met name via vrijwillige & Out-of-Home locaties) is een extra tel- & sorteerstap nodig	<i>pagina</i> 32 - 34
Uitvoeringsorganisatie	▶ De uitvoeringsorganisatie is privaat, onafhankelijk en heeft geen winstoogmerk ▶ Hoofdtaken zijn het innen van statiegeld en de producentenbijdrage per op-de-markt-gebrachte verpakking, en het verzorgen van de uitbetaling van statiegeld en handlingvergoeding aan verplichte innamepunten en transporteurs ▶ Daarnaast is de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de operatie (tel-, sorteer- en balencentrum, administratie, transport), handhaving en fraudepreventie, en het bewaken en optimaliseren van de effectiviteit	<i>pagina</i> 35 - 36

Uitvoeringsorganisatie zal bestuurd worden door zowel retail als producenten en zich bezig houden met bancaire taken, de operatie, handhaving, monitoring en evt. bijsturing

Governance en taken uitvoeringsorganisatie

Conceptueel

Exacte structuur van uitvoeringsorganisatie nader uit te werken

Taken van uitvoeringsorganisatie

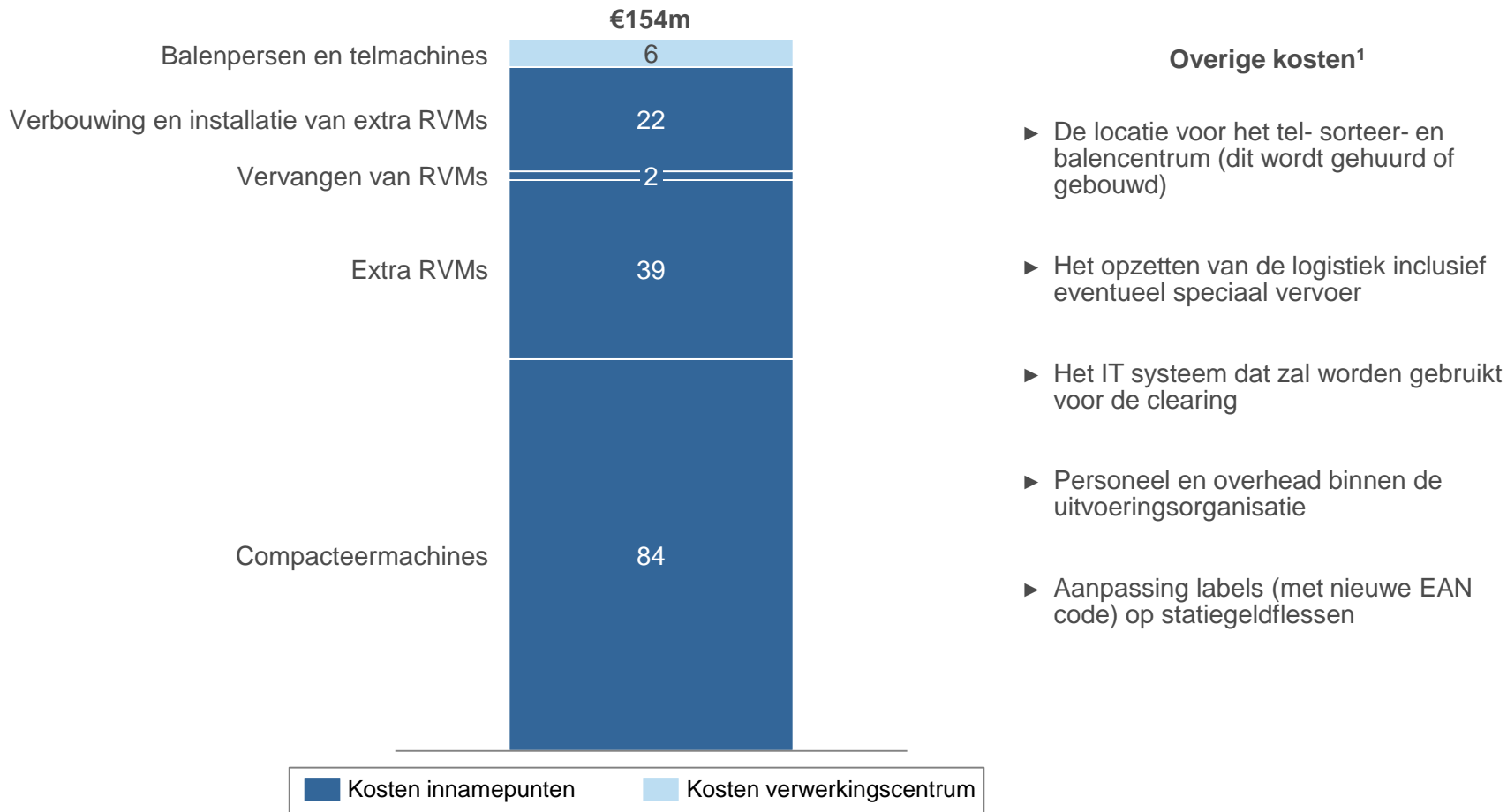
Bancair	1	Innen van statiegeld en de producentenbijdrage
	2	Uitbetalen statiegeld en handlingvergoeding aan innamepunten
	3	Uitbetalen vergoeding aan groothandels en transporteurs
Operatie		Zo efficiënt mogelijk inregelen van transport en sortering
		Evt. balen en sorteren van machinaal ingenomen flessen
		Tellen en sorteren van handmatig ingenomen flessen
		Administratie en afhandeling facturatie
Overig		Fraudepreventie en handhaving systeem
		Bewaken en optimaliseren effectiviteit (o.a. marketing)
		Plaatsen van alternatieve afvalbakken
		Statiegeldstroom (ingeleverde flessen) Statiegeldstroom (verkochte flessen) Overige geldstroom

Agenda

- ▶ Aanpak p. 5 - 11
- ▶ Feitenbasis p. 12 - 17
- ▶ Systeeminrichting p. 18 - 36
- ▶ **Implementatie** p. **37 - 43**

Om gereed te zijn voor de invoering van het nieuwe statiegeldsysteem zullen innamepunten en de uitvoeringsorganisatie meer dan €150m moeten investeren

Investering bij invoering statiegeldsysteem
€m

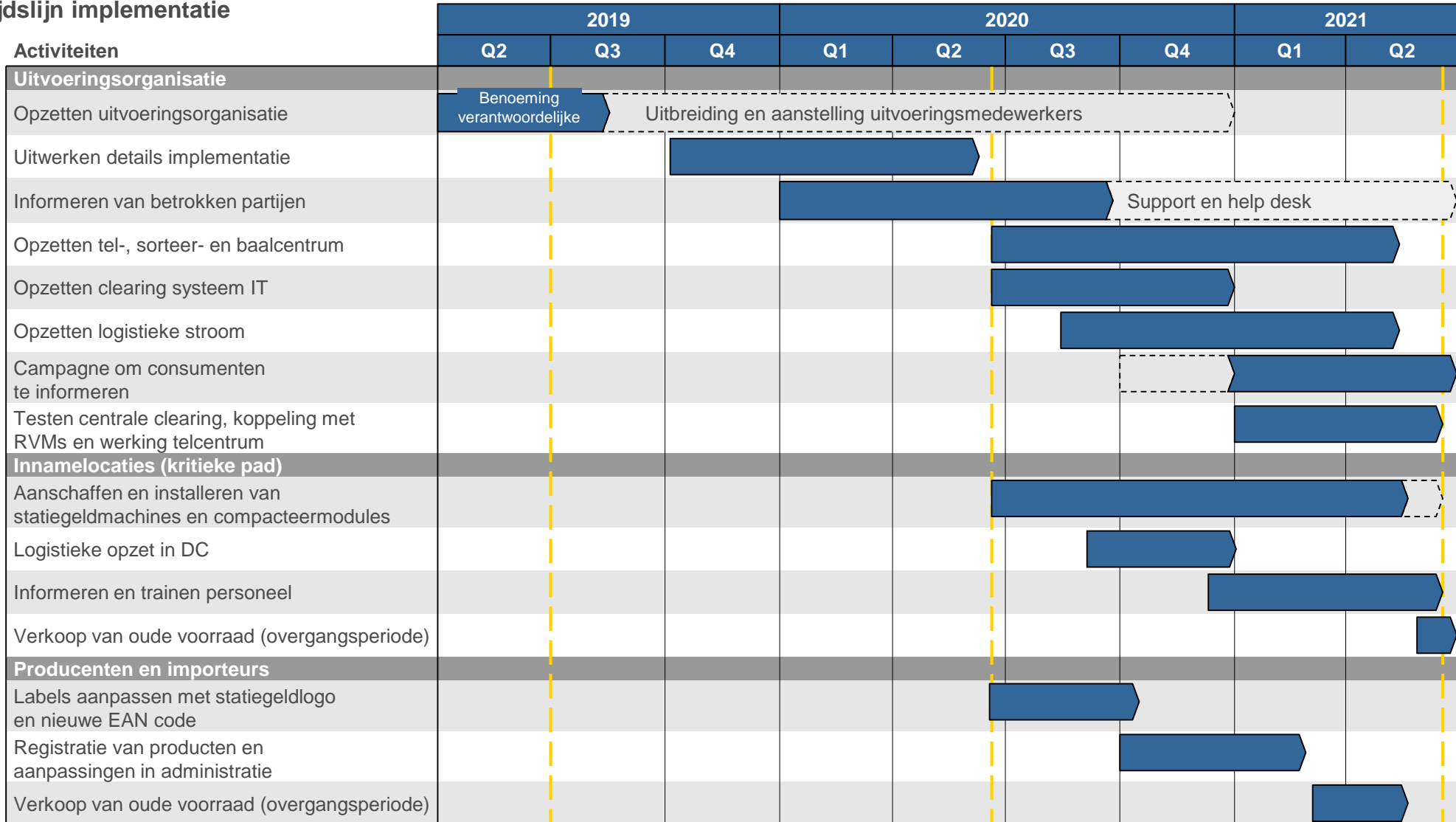

1. De hoogte van deze kosten zijn onbekend of afhankelijk van systeemkeuzes en timing
Bron: Interviews; Clean room; Desk research; EY-Parthenon-Analyse

De tijd die nodig is voor een landelijke dekking van het park van benodigde innamemachines bedraagt circa één jaar vanaf de besluitvorming

Indicatief

Tijdslijn implementatie

Goedkeuring van en commitment aan inrichting vanuit overheid

Besluitvorming invoering uitgebreid statiegeldsysteem

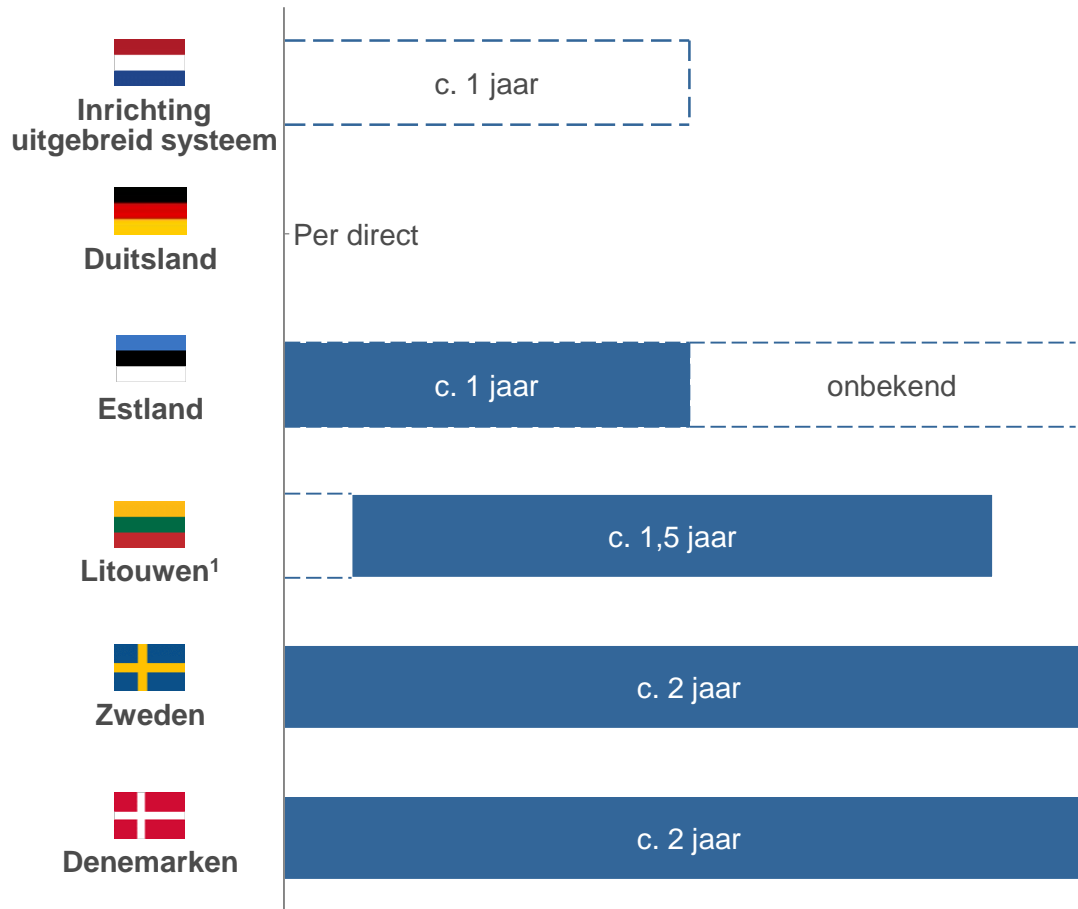
Alle partijen klaar voor invoering

In buitenlandse systemen duurde implementatie van een statiegeldsysteem na besluitvorming typisch anderhalf tot twee jaar

Tijdspad implementatie nieuw statiegeldsysteem per land

Niet uitputtend | Indicatief

Tijd tussen besluit tot invoering statiegeldsysteem en daadwerkelijke invoering

Observaties

- ▶ In **Duitsland** resulteerde directe invoering in een inefficiënte en ineffectieve systeeminrichting
 - Dit uitte zich o.a. in een 9 maanden durende overgangperiode waarin verkooppunten alleen door hen verkochte verpakkingen innamen
- ▶ In **Estland** is er lange tijd handmatig ingenomen, waardoor de installatie van RVMs geen kritiek pad vormde
- ▶ In de implementatie in **Litouwen** zijn in c. 3 maanden de c. 1000 benodigde RVMs geïnstalleerd, dit ligt gelijk aan het installatietempo in de inrichting

1. Daadwerkelijke uitvoer van implementatie begon in Litouwen 2-3 maanden na de besluitvorming tot invoeren statiegeld

De uitvoeringsorganisatie zal voor de invoering van het systeem de details moeten uitwerken die nodig zijn voor de implementatie

Uit te werken details voor implementatie

Indicatief | Niet uitputtend

Logistiek

- ▶ Bepalen van meest efficiënte logistieke stroom vanaf het DC (bijv. via centrum of direct naar recycler)
- ▶ Bepalen van meest efficiënte sorteermethode (bij inname, in DC, in een centrum of bij recycler)
- ▶ Opstellen voorwaarden en eisen waar centrum aan moet voldoen (bijv. grootte, locatie en veiligheid)
- ▶ Toetsen van capaciteit retourtransport bij extra volumes van klein PET en hoger gewicht door compacteren
- ▶ Inventarisatie en eventueel ontwerp van benodigde innamezakken en bakken voor diverse innamelocaties en bepalen van distributiemethode
- ▶ Vaststellen betalingstermijn en methode van en aan aangesloten partijen
- ▶ ...

Innamelocaties en handlingvergoeding

- ▶ Informeren en ondersteunen van verplichte innamelocaties
- ▶ Betrekken van vrijwillige innamelocaties en initiatieven, eventueel samen met bestaande organisaties (bijv. Leger des Heils, Rode Kruis of de Grote Club Actie)
- ▶ Vaststellen innamemogelijkheden bij evenementen en grote vrijetijdsgeschieden (bijv. pretparken)
- ▶ Bepalen van efficiënte innamemethode door (pure) online spelers
- ▶ Opstellen van systematiek voor periodieke indexatie van handlingvergoedingen en bijdrage per op de markt gebrachte fles
- ▶ ...

Overig

- ▶ Opstellen van criteria voor flessen en labels en eventueel bijbehorend logo voor statiegeldflessen
- ▶ Vaststellen eventuele overgangperiode waarin flessen zonder statiegeld kunnen worden verkocht
- ▶ Vaststellen van benodigde maatregelen gericht op fraudepreventie
- ▶ Werving en aanstelling van benodigde medewerkers (administratie, IT, helpdesk, etc.)
- ▶ Opzetten en testen clearing systeem voor correct verwerken geldstromen
- ▶ Eventueel opzetten van kantoor voor uitvoeringsorganisatie
- ▶ Organiseren en begeleiden van pilots en testperiodes van verschillende systeemelementen
- ▶ ...

In samenspraak en overleg met betrokken partijen

Om de retourstromen aan te kunnen, zal er een verwerkingscentrum en clearing systeem moeten worden opgezet, wat 6 tot 10 maanden in beslag kan nemen

Vorbereiding uitvoeringsorganisatie

Indicatief | Niet uitputtend

Opzetten tel-, sorteer- en balencentrum

- ▶ Er zal een nieuw centrum moeten komen, dat centraal ligt en voldoet aan de opgestelde eisen. Het kost 6-10 maanden om een geschikt bestaand pand te vinden of een nieuw centrum te bouwen
- ▶ Aanschaf van benodigde machines voor tellen, sorteren en balen zal c. 6 maanden kosten (incl. inventarisatie, keuze, levering en installatie)
- ▶ Keuze voor uitbesteden of zelf opzetten van het centrum zal gemaakt moeten worden o.b.v. kosteneffectiviteit

6-10 maanden

Opzetten clearing systeem

- ▶ Voor een correcte administratie en verrekening van het statiegeld en fees is het nodig dat er een clearing systeem wordt opgezet
- ▶ Dit systeem moet worden gekoppeld aan alle RVMs, die de flessen zullen tellen en de benodigde data opslaan op een server
- ▶ Met de huidige software als uitgangspunt zal het c. 6 maanden kosten om dit systeem op te zetten

c.6 maanden

Opzetten en plannen logistieke stroom

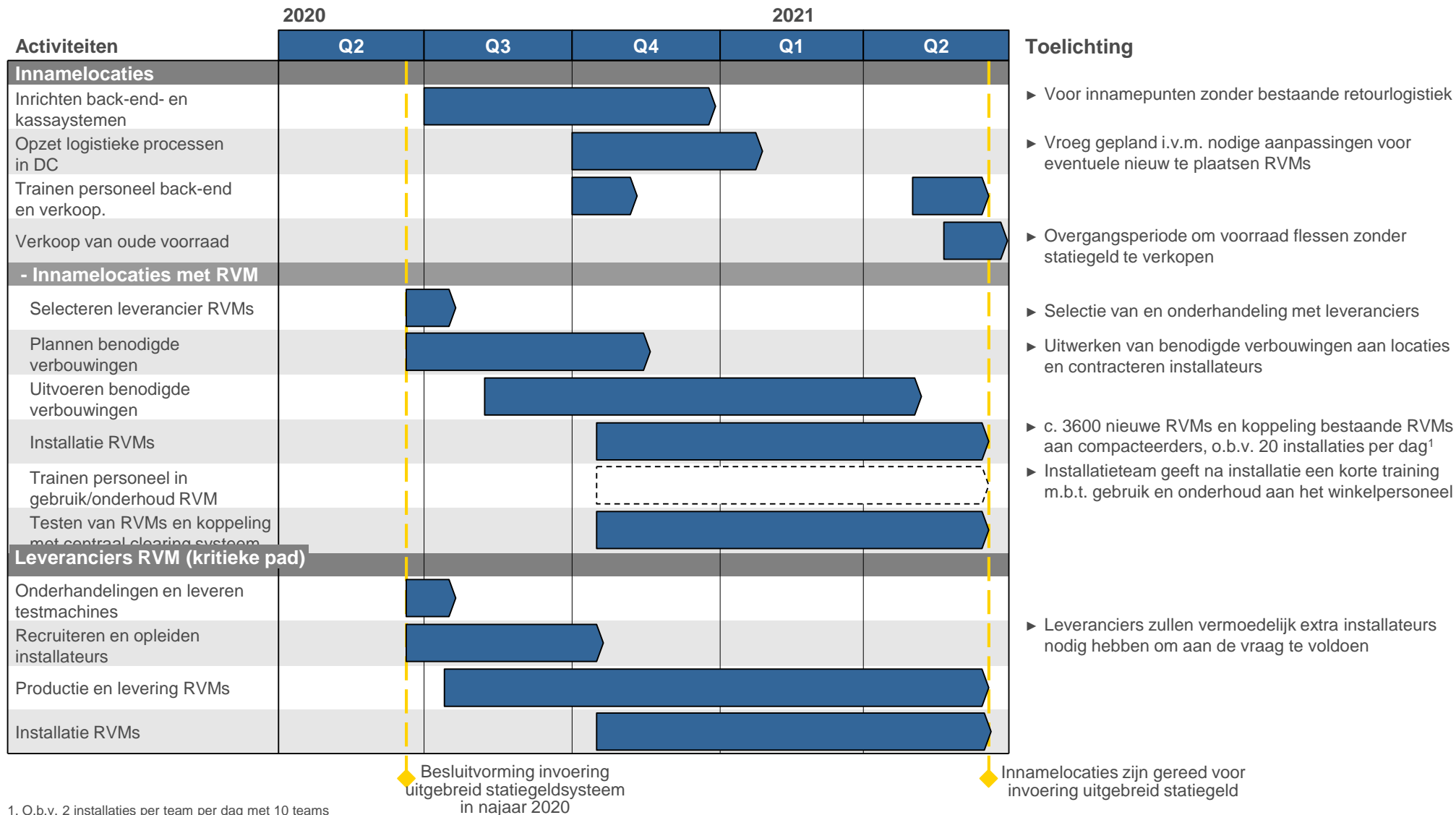
- ▶ Bij gebruik van de huidige logistiek (retourtransport van producenten) zullen er 1-3 maanden nodig zijn voor uitbreiding
- ▶ Indien de organisatie besluit om speciaal transport in te zetten om flessen op te halen vanaf de DCs, zullen er geschikte containers en transportwagens beschikbaar moeten komen, wat 6-10 maanden kost
- ▶ Het opstellen van een logistiek optimale planning via alle aangesloten DCs vereist c.3 maanden en iteraties na implementatie

3-10 maanden

Innamelocaties hebben circa één jaar nodig voor de implementatie, met name gedreven door de lever- en installatietijd van de circa 3600 benodigde extra RVMs

Tijdslijn implementatie innamepunten

Indicatief | Niet uitputtend

1. O.b.v. 2 installaties per team per dag met 10 teams
 Bron: Interviews; EY-Parthenon-Analyse

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

About EY

EY is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. The insights and quality services we deliver help build trust and confidence in the capital markets and in economies the world over. We develop outstanding leaders who team to deliver on our promises to all of our stakeholders. In so doing, we play a critical role in building a better working world for our people, for our clients and for our communities.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. For more information about our organization, please visit ey.com.

About EY-Parthenon

EY-Parthenon B.V. is a member firm of Ernst & Young Global Limited and part of EY Transaction Advisory Services.

About EY Transaction Advisory Services.

How you manage your Capital Agenda today will define your competitive position tomorrow. We work with clients to create social and economic value by helping them make better, more informed decisions about strategically managing capital and transactions in fast-changing markets. Whether you're preserving, optimizing, raising or investing capital, EY's Transaction Advisory Services combine a unique set of skills, insight and experience to deliver focused advice. We help you drive competitive advantage and increased returns through improved decisions across all aspects of your Capital Agenda.

© 2019 EYGM Limited.
All Rights Reserved.